

Agenda dels pobles i ciutats

Catalunya 2050

Agenda Urbana de Catalunya

Memòria tècnica

**Generalitat
de Catalunya**

Agenda dels pobles i ciutats

Catalunya 2050

Agenda Urbana de Catalunya

Memòria tècnica

**Generalitat
de Catalunya**

Agenda dels pobles i ciutats: Catalunya 2050. - 1a edició

Bibliografia

I. Catalunya. Generalitat. II. Catalunya. Departament de Territori. III. Títol: Catalunya 2050

1. Desenvolupament urbà sostenible - Catalunya

2. Ordenació del territori - Catalunya

711.4:502.13(460.23)

711(460.23)

© Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
Av. de Josep Tarradellas, 2-6
08029 Barcelona
territori.gencat.cat

1a edició: setembre de 2023
Dipòsit legal: B 14941-2023

Índex

1. Preàmbul	5	5. L'agenda urbana en tres fases	32
2. Introducció	8	5.1 Fase inicial (2017-2018)	32
2.1 Reptes d'avui, oportunitats per a demà	8	5.1.1 Eixos i objectius de la fase inicial	32
2.2 Cap a una nova manera de fer ciutat	10	5.1.2 Primera Assemblea Urbana de Catalunya, 5 de novembre de 2018	37
3. El repte: avançar cap a un hàbitat urbà ambientalment, econòmicament i socialment sostenible.	14	5.2 Fase 1 (2019-2020)	38
3.1 Un marc de referència: l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides	14	5.2.1 El procés de participació ciutadana, juny-juliol de 2019	38
3.2 La Nova Agenda Urbana (Hàbitat III)	16	5.2.2 Reformulació del document inicial	42
3.3 La Nova Agenda Urbana i l'Agenda 2030: dues visions complementàries	18	5.2.3 Segona Assemblea Urbana de Catalunya, 17 de febrer de 2020	44
3.4 Desenvolupament de l'ODS 11, segons el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS)	19	5.3 Fase 2 (2021-2022)	44
3.5 Per què cal una agenda urbana a Catalunya?	21	5.3.1 Grups de treball i coordinadors temàtics	44
4. Elaboració de l'agenda urbana: una governança compartida	24	5.3.2 Preparació del document final: l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050	49
4.1 L'Assemblea Urbana de Catalunya 2018-2022	24	5.3.3 Presentació de la proposta de l'Agenda dels pobles i ciutats 2050	50
4.2 Les comissions tècniques, reunions operatives per fer avançar el projecte de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050	27	5.3.4 La tercera Assemblea Urbana de Catalunya, 22 de juny de 2022	51
4.3 El document marc: la Declaració per a una Agenda Urbana de Catalunya	28	6. Catalunya 2050: una agenda urbana, marc de referència de les polítiques públiques	54
		6.1 Estructura de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050	55
		6.2 Dimensions	55
		Dimensió 1. Equilibri territorial	56
		Dimensió 2. Prosperitat econòmica	66
		Dimensió 3. Equitat social	73
		6.3 Les dues transicions estratègiques per a Catalunya 2050 i línies d'actuació	80
		Transició digital	80
		Transició verda	84
		6.4 Governança multinivell	90

1. Preàmbul

L'any 2016, la Generalitat de Catalunya, i en concret el Departament de Territori i Sostenibilitat, va participar en el fòrum organitzat per l'ONU Hàbitat a Quito, el qual va culminar amb la Declaració per una Nova Agenda Urbana. Gràcies a un acord signat el 2017 amb l'ONU Hàbitat, el Govern va emprendre la redacció de l'Agenda Urbana de Catalunya.

L'any 2018 es va iniciar el procés per elaborar-la i es va creure oportú implicar en el projecte diferents actors de l'Administració pública, el sector privat, l'acadèmia i la societat civil per definir les noves polítiques de sostenibilitat, que afecten tres pilars –l'ambiental, l'econòmic i el social– i que comportaran la transformació del model urbà i del territori. Aquesta implicació es va formalitzar amb l'Assemblea Urbana de Catalunya, òrgan constituït per representants de la Generalitat, l'Administració local i agents de la societat, que han fet el seguiment del projecte, i també amb la participació de la ciutadania, que l'any 2019 va debatre els reptes i les oportunitats dels objectius de l'Agenda, o de persones expertes en les matèries de l'Agenda, que l'any 2022 van definir els àmbits estratègics i les línies d'actuació que han estructurat el document final.

Després d'aquest procés d'elaboració, el juny de l'any 2022, l'Assemblea Urbana de Catalunya va validar el document *Agenda dels pobles ciutats Catalunya 2050*, l'Agenda Urbana de Catalunya, recollida en el capítol 6 d'aquesta Memòria tècnica. D'acord amb la filosofia de la Nova Agenda Urbana de Quito de l'any 2016, s'estructura en tres dimensions –la territorial i urbana, la social i l'econòmica–, amb l'objectiu final de promoure l'equilibri territorial, generar prosperitat econòmica i dinamisme vinculat a nous models productius i noves oportunitats de l'economia, i avançar cap a una societat més equitativa i pròspera, sense deixar ningú enrere.

L'Agenda urbana catalana entén que la transició verda, fixada per la Unió Europea en el Pacte Verd Europeu, i la transició digital actuaran com a palanques de transformació per aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin més inclusius, resilients i sostenibles. A més a més, conté un tercer element transversal, la governança multinivell, ja que, com a document estratègic transversal i tenint en compte l'abast de les accions que es requereixen, l'Agenda no pot ser la proposta d'un sol actor, sinó que ha de ser compartida i coordinada entre les administracions, els agents i la ciutadania.

A més a més del document íntegre de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050, aquesta memòria tècnica recopila la tasca feta des del 2018 fins al 2022, en la qual es van implicar nombroses institucions i persones expertes, que d'una manera desinteressada i altruista, han col·laborat amb l'aportació d'idees i de continguts en cadascuna de les fases d'elaboració del projecte. Aquesta memòria vol ser, també, un document de reconeixement i agraïment de la tasca realitzada per cadascuna d'elles.

Carrer Major de Cervera

2.

Introducció

2.

Introducció

La societat catalana s'enfronta a reptes que poden afectar l'estil de vida tal com es coneix fins ara. El desenvolupament humà ha evolucionat cap a models que s'han constatat nocius per a les persones, els ecosistemes i el planeta. I tot i que a Catalunya s'ha anat treballant per a afrontar aquests reptes, encara cal fer molts canvis.

2.1 Reptes d'avui, oportunitats per a demà

Aquests reptes prenen especial força als assentaments urbans, on es concentren i s'amplifiquen els seus impactes. Així, fenòmens ambientals globals com ara l'emergència climàtica o la dependència dels combustibles fòssils, amb afectació demostrada en la salut de la població; però també fenòmens de caràcter econòmic i social, com el problema d'accés a l'habitatge, el sensellarisme o l'adaptació del teixit econòmic a una digitalització creixent, són alguns dels assumptes que demanen una aproximació compartida per assolir un desenvolupament urbà amb visió àmplia, concepció global i favorable als seus habitants.

Dins del context actual del desenvolupament humà, les ciutats són un node essencial per entendre la nostra societat. A hores d'ara, a Catalunya, 9 de cada 10 habitants viu en ciutats. L'any 2022, prop del 90% de la població de Catalunya residia en municipis de més de 10.000 habitants, mentre que entre el 5% i el 6% vivia en municipis rurals de menys de 2.000 habitants o semirurals d'entre 2.000 i 10.000 habitants. Tota la xarxa urbana consolida Catalunya com un país eminentment urbà, amb una diversitat de municipis de grandària demogràfica diversa i amb una funcionalitat concreta en la jerarquia urbana del conjunt.

Per això, qualsevol intent per modificar els actuals patrons de vida i desenvolupament humà ha de tenir en compte el fet urbà, entès des de la seva globalitat, per poder crear accions en matèria de polítiques públiques urbanes que siguin efectives i eficients i que contribueixin a accelerar els canvis estratègics que hauran d'aportar uns beneficis més grans, en pro de nous paradigmes de desenvolupament i maneres de viure a la ciutat, on es garanteixi el dret al futur per a les generacions que estan per venir.

L'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 s'elabora per generar noves línies mestres que siguin capaces de guiar, sota el principi de sostenibilitat, els processos de desenvolupament urbà des d'una triple òptica integrada (econòmica, social i ambiental), amb la intervenció de l'administració de la Generalitat de Catalunya, els agents del món local, l'acadèmia i els actors rellevants de la societat civil.

L'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 es concep com una iniciativa diferencial dins del camp de la sostenibilitat urbana, ja que vol esdevenir un document estratègic de desenvolupament urbà sostenible integral sorgit de la cooperació amb el territori i amb tots els actors de la societat civil rellevants del país.

Els reptes dels espais urbans d'avui són molts i transcendeixen els camps de l'urbanisme tradicional. La Catalunya urbana del 2050 ha de saber conjugar vectors ambientals, econòmics i socials que, al seu torn, guarden una relació força estreta i interdependent. Així, si no s'altera el vector econòmic, no es pot generar un canvi en la situació ambiental. Alhora, els canvis en paradigmes econòmics no poden derivar en accions que no garanteixin ni els drets socials ni la plena inclusió de la població.

L'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 posa la mirada en un punt antropocèntric: en posar la ciutadania al centre de tota acció, es busca fer efectiu el dret a la ciutat. Només es podrà garantir que els pobles i les ciutats continuïn sent llocs de futur, espais on les persones aprofitin els beneficis de la densitat, proximitat i mixtura, si se saben encarar els reptes que plantegen els tres vectors esmentats, però també quant a la governança o al canvi cap a una transició digital i energètica.

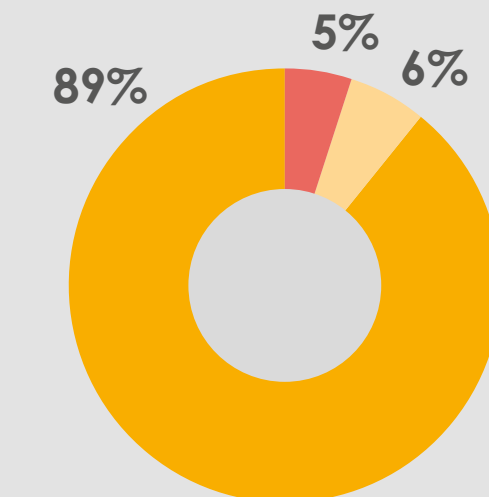
Les ciutats actuals s'han conformat com els principals pols d'activitat econòmica dels nostres temps. La progressiva terciarització del model econòmic de les societats occidentals esdevé un factor procliu per al foment de la innovació i la recerca, i aspira a construir una economia capdavantera al servei de la societat, aixecada des d'una base robusta de coneixement. Tanmateix, la dimensió econòmica no pot obviar les necessitats del model de producció i consum, que necessita adoptar un caràcter força menys lineal. Per això, el foment de l'economia circular emergeix com un factor estratègic a l'hora de reduir l'impacte ambiental dels hàbits de consum, així com la petjada de carboni a les àrees urbanes sense obviar la dimensió social de les ciutats, que han de garantir el benestar de tota la població, vetllant per l'equitat, la interseccionalitat i la justícia social.

Com ja s'ha comentat, la dimensió territorial és una de les tres dimensions fonamentals de la sostenibilitat urbana integral. Per aquest motiu, cal que l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 hi faci un èmfasi temàtic, tractant aspectes ambientals fonamentals: els entorns habitables i sostenibles, la connectivitat territorial, l'energia, els recursos naturals, el patrimoni natural i la resiliència.

Per tal de donar compliment a les dues transicions que marca la Comissió Europea, que són la transició digital i la verda, l'Agenda Urbana catalana aporta un seguit de recomanacions que tenen com a objectius genèrics permetre avançar en aspectes com la tecnologia al servei de les persones, la gestió pública i l'economia, acompanyant la transició verda que haurà de permetre assolir la neutralitat climàtica, les sobiranes energètica i alimentària, la preservació del medi ambient i la biodiversitat.

Finalment, l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 necessita implementar-se de manera eficaç i eficient. Per aquest motiu, les tres dimensions i les dues transicions requereixen per al seu compliment una governança compartida com a puntal estratègic per dur a terme les transformacions. La col·laboració entre els agents que incideixen a les àrees urbanes per a desenvolupar polítiques que permetin avançar, haurà d'anar acompanyada de millores pròpies de la governança com la transparència, la participació ciutadana o la comunicació institucional.

Distribució de la població per grandària de municipis, 2022

- Menys de 2.000 hab.
- Entre 2.000 i 10.000 hab.
- Més de 10.000 hab.

Font: IDESCAT, Padró de població de Catalunya, 2022. Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí: Anàlisi y Prospectiva, «Población y sociedad rural», núm. 12, febrer 2009 (definició dels trams de població).

Vista aèria de Mollerussa

Catalunya 2050

Equilibri territorial

Prosperitat econòmica

Equitat social

Transició digital

Transició verda

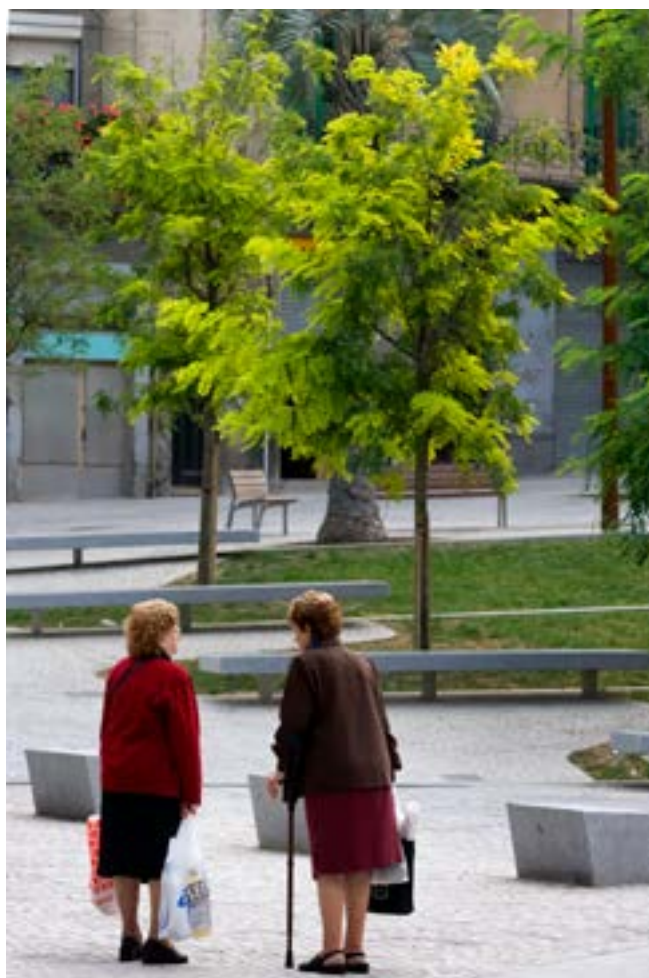
Governança multinivell

Font: Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050.

2.2 Cap a una nova manera de fer ciutat

L'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 es desenvolupa enmig de canvis generats des de finals del segle xx, entorn de la necessitat de modificar les pautes de desenvolupament urbà seguides fins al moment i incidir en la ciutat d'una manera integral.

Plaça de Sant Ignasi de Manresa

Si s'analitza l'estructura de l'agenda urbana catalana –les dimensions i les transicions– i els àmbits estratègics respectius, s'observa com es tracten assumptes relatius a la salut dels hàbitats humans, com ara la seva mobilitat i l'energia que hi flueix, aspectes que s'entenen com a essencials per millorar les condicions de salut de la població urbana del nostre país. Al mateix temps, una agenda urbana no es pot realitzar sense abordar el vector de l'entorn construït, el de la forma de l'espai públic i la seva qualitat. Per això, també s'incideix sobre el paradigma de model urbà, així com en un dels seus principals vectors constituents: l'habitatge.

Així mateix, també es posa èmfasi en la dimensió social de les ciutats, centrant-se en aquest cas en el benestar de la nostra població. En aquest sentit, l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 busca desenvolupar veritables polítiques urbanes que treballin per l'equitat social, vetllant per aspectes tan importants com són la cohesió social o la qualitat de vida.

I, des d'aquesta òptica integral, també posa el focus en la prosperitat econòmica amb l'objectiu que els models productius avancin en àmbits estratègics com l'economia circular, la transferència tecnològica o treballar en la millora del valor afegit per tal que els sectors econòmics urbans i no urbans avancin en la sostenibilitat econòmica.

La implantació d'aquest projecte es farà amb la col·laboració i participació de tots els agents presents a la societat, sector públic, privat, acadèmia i societat civil i ciutadania implicats en aquestes transformacions.

Dimensions i àmbits estratègics de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050

Equilibri territorial

Promoure l'equilibri territorial tot generant avantatges competitius per viure, treballar i gaudir cada racó del territori

Àmbits estratègics

- Entorns habitables i sostenibles
- Connectivitat territorial
- Energia i recursos naturals
- Patrimoni natural i resiliència

Prosperitat econòmica

General dinamisme i prosperitat econòmica vinculat al reforç de sectors tradicionals, nous models productius, i noves oportunitats de l'economia digital i verda

Àmbits estratègics

- Economia d'alt valor afegit digital i verda
- Talent i empenedoria
- Recerca i transferència tecnològica
- Economia circular

Equitat social

Avançar cap a una societat més equitativa i cap a un nou contracte social que garanteix els drets fonamentals i que no deixa ningú enrere

Àmbits estratègics

- Societat cohesionada i integradora
- Vida de qualitat saludable i segura
- Serveis públics digitals centrats en la ciutadania
- Identitat i cultura

Font: Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050.

Teulades de Berga

3.

**El repte: avançar
cap a un hàbitat
urbà ambientalment,
econòmicament
i socialment
sostenible**

3.

El repte: avançar cap a un hàbitat urbà ambientalment, econòmicament i socialment sostenible

Per tal d'encarar amb certa urgència tota l'acció vers un nou paradigma de desenvolupament humà s'ha establert un consens global que es basa en la sostenibilitat i la resiliència. Alhora, aquest desenvolupament ha de ser entès necessàriament des d'una tridimensionalitat de factors: econòmics, socials i ambientals. Tan sols així es poden posar en marxa mecanismes que, fruit de la combinació de les tres dimensions, treballin de manera sinèrgica per a un desenvolupament veritablement global.

És mitjançant aquests tres factors que s'articulen els dos principals marcs de referència en desenvolupament urbà sostenible a escala mundial: l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, aprovada per l'ONU el 2015, i la Nova Agenda Urbana, aprovada per ONU Hàbitat el 2016, que constaten els principals reptes actuals, així com les oportunitats, els objectius i els compromisos per planificar i avançar cap a escenaris de futur globalment més sostenibles.

3.1 Un marc de referència: l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible de les Nacions Unides

El 25 de setembre de 2015, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar la resolució Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, amb l'objectiu d'estimular l'acció en les cinc esferes d'importància crítica per a la humanitat i el planeta: les persones, el planeta, la prosperitat, la pau i les aliances.

L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible constitueix el principal marc global de planificació del desenvolupament humà. Successora dels objectius de desenvolupament aprovats en la Declaració del Mil·lenni, en vigor des de l'any 2000. Al 2015, revisa i amplia la sèrie d'objectius que caldrà assolir en deu anys per fer efectiva una transició cap a un món globalment més sostenible. Així, s'estableixen disset objectius, que desgranen diversos aspectes de desenvolupament humà contemporani. Un d'ells –l'onzè– es dedica específicament a l'abordatge del desenvolupament urbà sostenible, i tracta més en detall reptes que cal assolir en els àmbits de transport, habitatge, urbanització inclusiva, lluita contra l'exclusió, patrimoni o l'impacte ambiental associat al fet urbà.

Aquest document desenvolupa els **disset objectius** de desenvolupament sostenible amb **169 fites** associades a diversos àmbits, com són l'erradicació de la pobresa i la desigualtat, la seguretat alimentària, la salut, el consum i la producció sostenibles, el creixement, l'ocupació, les infraestructures, la gestió sostenible dels recursos naturals, els oceans, el canvi climàtic i, també, la perspectiva interseccional i les tasques de cura, la pau, la inclusió social, l'accés a la justícia, les institucions responsables i una mobilitat segura, sostenible i saludable.

Amb un horitzó temporal fixat per a l'any 2030, l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible es basa en cinc premisses fonamentals:

- El sentit d'urgència per assolir els objectius de desenvolupament sostenible i fer front als reptes i amenaces que afecten el desenvolupament sostenible a escala planetària.
- El potencial transformador dels objectius de desenvolupament sostenible respecte de les actuals pautes que condicionen la sostenibilitat del planeta.
- El caràcter global i universal dels objectius de desenvolupament sostenible que han de ser aplicables a tots els països, sempre tenint en compte, però, les diferències actualment existents en cadascun d'ells.
- El caràcter indivisible dels objectius de desenvolupament sostenible que s'han d'intentar assolir en conjunt, amb un enfocament integral, sense renunciar a cap d'ells.
- L'equilibri entre totes les dimensions del desenvolupament sostenible (l'econòmica, la social i l'ambiental), que no poden prevaldre unes per sobre de les altres.

En la seva declaració, l'Assemblea General de les Nacions Unides va fer una crida a desenvolupar respostes nacionals ambicioses per implementar l'Agenda 2030. El 14 de febrer de 2017, el Govern de Catalunya va aprovar la creació d'una comissió interdepartamental per elaborar el Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 (2019) i fer possible el desenvolupament sostenible a Catalunya.

Els disset objectius de desenvolupament sostenible

Font: Nacions Unides. Agenda 2030

La Nova Agenda Urbana, Quito, 2016

Font: ONU Hàbitat

3.2 La Nova Agenda Urbana (Hàbitat III)

Per altra banda, el 20 d'octubre de 2016, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar el document final de la conferència de les Nacions Unides sobre l'habitatge i el desenvolupament urbà sostenible (Hàbitat III) celebrada a l'Equador. Va néixer, així, la *Nova Agenda Urbana. Declaració de Quito sobre ciutats i assentaments humans sostenibles per a tothom. Quito 2016*, que té com a objectiu el desplaçament de l'ODS 2030 número onze.

Aquest document esdevé una agenda sectorial de 175 punts focalitzada en les ciutats, que entén la preeminència i el gran potencial transformador del fet urbà en els escenaris de futur sostenible que es volen assolir. En aquest sentit, es posa en relleu que les poblacions, les activitats econòmiques, les interaccions entre societat i cultura, així com les repercussions ambientals i humanitàries, es concentren cada cop més a les ciutats, circumstància que planteja nombrosos problemes de sostenibilitat en matèria d'habitatge, infraestructura, serveis bàsics, salut, treballs decents, seguretat i recursos naturals, entre d'altres. És per aquest motiu que cal entendre la Nova Agenda Urbana com una interpel·lació a tots els governs per centrar les seves polítiques públiques en entorns urbans i assentaments humans que es presumeixen com a marc físic, social i econòmic indiscutible.

L'ODS 11, «Ciutats i comunitats sostenibles», estableix els hàbitats urbans com l'escenari de la sostenibilitat, i té per objectiu aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles. Amb aquest propòsit, es plantegen un total de set fites que cal complir l'any 2030:

1. Assegurar l'accés de totes les persones a habitatges i serveis bàsics adequats, segurs i assequibles, i millorar els barris marginals.
2. Proporcionar accés a sistemes de transport segurs, assequibles, accessibles i sostenibles per a totes les persones, i millorar la seguretat viària, en particular mitjançant l'ampliació del transport públic, amb especial atenció a les necessitats de les persones en situació vulnerable, dones, infants, persones amb discapacitat i persones grans.

3. Augmentar la urbanització inclusiva i sostenible, així com la capacitat de planificar i gestionar de manera participativa, integrada i sostenible els assentaments humans a tots els països.

4. Redoblar els esforços per protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món.

5. Reduir de manera significativa el nombre de morts causades per desastres, inclosos els relacionats amb l'aigua, i persones afectades per aquests, i reduir substancialment les pèrdues econòmiques directes causades per desastres relacionats amb el producte interior brut mundial, fent un èmfasi especial en la protecció de les persones pobres o en situacions de vulnerabilitat.

6. Reduir l'impacte ambiental negatiu per capita de les ciutats, amb especial atenció a la qualitat de l'aire o a la gestió dels residus municipals i d'altre tipus.

7. Proporcionar accés universal a zones verdes i espais públics segurs, inclosius i accessibles, en particular per a les dones i els infants, les persones grans i les persones amb discapacitat.

Vistes de Baquèira

El desenvolupament sostenible concebut com allò que satisfà les necessitats del present, sense comprometre les necessitats de les futures generacions, no se cenneix només a la vessant ambiental, sinó que també s'estén a la perspectiva social i econòmica. En conseqüència, la implicació de les administracions en l'agenda urbana no es pot centrar només en les polítiques urbanes i sectorials (transports, urbanisme, medi ambient), sinó que demana la complicitat de tots els organismes, institucions i administracions que, a tots els nivells i escales, puguin tenir incidència i garantir un desenvolupament sostenible en el marc de la ciutat.

Per tant, es tracta d'una demanda eminentment transversal, que afecta les polítiques globals dels països i les regions, i que persegueix un canvi de paradigma global per la qual cosa demana l'elaboració d'una agenda temporal que garanteixi la implementació real d'aquest compromís.

La Declaració de Quito sobre ciutats i assentaments humans sostenibles per a tothom reafirma el compromís amb un desenvolupament urbà sostenible en tres vessants essencials: el social, l'ambiental i l'econòmic, amb la implicació de tots els nivells de govern perquè treballin coordinadament per assolir un canvi de paradigma global.

Núvol de paraules, segons el nombre de mencions realitzades en la Declaració de Quito

Dimensió social

Dimensió ambiental

Dimensió econòmica

Dimensió territorial

Font: UN Habitat. Nova Agenda Urbana, Quito 2016

Superposició entre la dimensió urbana dels diversos ODS i el desplegament de l'ODS 11

Barri de l'Erm de Manlleu

3.3 La Nova Agenda Urbana i l'Agenda 2030: dues visions complementàries

Una de les conclusions que es poden extreure de la Declaració de Quito és que la visió del programa ONU Hàbitat sobre la Nova Agenda Urbana no se circumscriu exclusivament a la consecució de les fites establertes per l'ODS 11 de l'Agenda 2030, sinó que, per a l'assoliment d'hàbitats urbans sostenibles, es necessita la integració de totes aquelles polítiques que tinguin una dimensió urbana.

Així, l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible constitueix un marc de referència preceptiu que no es pot obviar en l'elaboració de l'agenda urbana catalana i, per tant, en la seva formulació s'hauran de contemplar de manera explícita les set fites que despleguen l'ODS 11. Ara bé, tenint en compte la reivindicada transversalitat propugnada en la cimera d'Hàbitat III, i des de la convicció compartida que el fenomen urbà no es pot limitar a una discussió excloent sobre urbanisme, planificació territorial, paisatge o infraestructures, és evident que la formulació de l'agenda urbana catalana ha de sobrepassar les esmentades fites per consolidar un canvi de paradigma en el disseny i implementació de les polítiques urbanes.

En aquest sentit, l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 ha tingut en consideració aquells objectius de desenvolupament sostenible fixats per l'Agenda 2030 que tenen una vinculació efectiva o bé una repercussió directa o indirecta en els hàbitats urbans, establint coordinació amb els agents encarregats de la formulació i assoliment dels objectius enumerats per tal de garantir una implementació efectiva, integrada i coherent.

L'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 desplega l'ODS 11 i aquells objectius de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible que tinguin dimensió urbana.

3.4 Desenvolupament de l'ODS 11 segons el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS)

El Govern de Catalunya, mitjançant el Pla de Govern per a l'XI legislatura es va comprometre a elaborar un pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya.

El CADS va identificar en el seu Informe 3/2016, «L'Agenda 2030: transformar Catalunya, millorar el món. Els reptes per a l'assoliment dels objectius del desenvolupament sostenible a Catalunya», els principals reptes que caldria abordar per aplicar aquesta política global al nostre país. Tal com es va manifestar en el seu pròleg, aquest informe s'havia de fer amb la voluntat de servir com a mitjà per a la implementació del Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya (2019) mitjançant la identificació dels reptes estratègics que Catalunya té plantejats en els diversos ODS.

El CADS va elaborar un sistema integrat de fites i indicadors relatius als ODS de les Nacions Unides en matèria de sostenibilitat, adaptats a Catalunya, amb l'objectiu d'identificar els reptes estratègics plantejats i les línies de treball prioritàries per als pròxims anys. Així doncs, en el seu resum executiu, l'esmentat informe conclou les accions següents, plantejades a Catalunya en relació amb l'ODS 11:

- Establir polítiques de suport a les famílies per evitar l'exclusió social i assegurar-ne l'accés a l'habitatge mitjançant una oferta suficient d'habitatge públic de lloguer accessible.
- Promoure les ciutats compactes mitjançant la contenció de la urbanització extensiva, discontinua, fragmentada i heterogènia allunyada de les infraestructures de transport.
- Garantir una dotació adequada de serveis de transport públic i, específicament, facilitar la connexió intermunicipal mitjançant transport públic.
- Garantir una dotació adequada d'espais verds per al benestar de la població urbana d'acord amb els valors recomanats per l'Organització Mundial de la

Salut (OMS) i concebre els espais verds com una infraestructura urbana de primer ordre, proveïdora dels serveis ecosistèmics imprescindibles per a una ciutat saludable i inclusiva.

- Incrementar la resiliència urbana davant del risc de la caiguda en cadena dels serveis bàsics (transport, subministrament energètic, sistema sanitari, sanejament, telecomunicacions, abastament d'aigua, etc.).
- Millorar la qualitat de l'aire als nuclis urbans, mantenint els nivells de contaminació atmosfèrica per sota dels llindars establerts per l'OMS per garantir la salut de la població.

Rambla Prim de Barcelona

3.5 Per què cal una agenda urbana a Catalunya?

La Generalitat de Catalunya es va sentir interpel·lada, l'any 2015, en els processos de discussió urbana que van precedir la Conferència Hàbitat III. En aquest sentit, mitjançant el Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència, es va participar en la II Assemblea Mundial de Governos Locals i Regionals, celebrada a Nova York del 15 al 17 de maig de 2016, i en la Cimera Mundial de Líders de Governos Locals i Regionals de Bogotà, del 12 al 15 d'octubre de 2016. Així mateix, la Generalitat de Catalunya va contribuir a la definició de la Declaració de Quito mitjançant la seva participació en l'Assemblea Mundial de Governos Locals i Regionals de Quito, del 17 al 20 d'octubre de 2016.

Complementàriament, i refermant el compromís de Catalunya amb la comunitat internacional i l'assoliment dels objectius de sostenibilitat, el 20 de gener de 2017 el Departament de Territori i Sostenibilitat i ONU Hàbitat signaren a Barcelona un memoràndum d'entesa entre el Departament de Territori i Sostenibilitat, de la Generalitat de Catalunya, l'Estat espanyol i el Programa de les Nacions Unides per als Assentaments Humans en el qual destaquen, entre altres objectius, l'assessorament, la validació i la supervisió per part de les Nacions Unides dels treballs d'elaboració i ulterior implementació de l'Agenda Urbana de Catalunya.

Un cop realitzada la declaració de l'Assemblea d'Hàbitat III a Quito i, per tant, assentades les bases, els principis i els reptes globals davant del fenomen urbà, el Govern de Catalunya es va sentir cridat a liderar un procés de transformació que permetés, com a país, preparar-nos amb vista als reptes futurs, tot aprofitant les potencialitats que la urbanització i la compacitat ens ofereixen i corregint-ne, alhora, les debilitats.

Baixada de Sant Domènec de Girona

4.

**Elaboració de
l'agenda urbana:
una governança
compartida**

4.

Elaboració de l'agenda urbana: una governança compartida

4.1 L'Assemblea Urbana de Catalunya 2018-2022

En el moment d'iniciar el projecte de l'agenda urbana catalana es va pensar que el procés d'elaboració del document havia de partir d'un enfocament multinivell i multiesfera. Una mirada integrada i holística que requeria l'expertesa tècnica i especialitzada de diversos camps i, alhora, del compromís de les diverses administracions que, d'una manera o altra, tenen incidència en la ciutat i el territori.

Pel fet de ser un document estratègic i ampli es va pensar que aquesta agenda no havia de ser la proposta d'un sol actor, sinó que la seva elaboració havia de ser compartida i coordinada entre totes les administracions, agents i ciutadania. Així mateix, sens perjudici d'algunes especificitats urbanes concretes, tampoc no es podria entendre l'adopció de diverses agendes urbanes al nostre país, en funció de les oportunitats polítiques, les conjuntures administratives o les tensions territorials. Si s'assolia aquest objectiu, l'agenda urbana catalana seria un document sorgit d'un ampli consens, estratègic en les seves conclusions i vinculant en l'exercici de governs locals i administracions, tot això sens perjudici de poder ser revisat cada cert període de temps.

Per tal de facilitar les premisses esmentades en els paràgrafs anteriors, es va confiar la coordinació i validació dels treballs de l'elaboració de l'Agenda Urbana de Catalunya a l'**Assemblea Urbana de Catalunya**, un òrgan pluridisciplinari consultiu, creat per Acord GOV/42/2017, de 4 d'abril, per a l'elaboració de l'Agenda Urbana de Catalunya (AUC).

D'acord amb els valors d'Hàbitat III, la corresponsabilitat esdevé clau en la construcció de l'Assemblea Urbana de Catalunya, donat que un dels seus principals objectius és el funcionament eficaç i eficient per a la implementació del document, atès que l'acceleració del canvi positiu només podrà esdevenir-se si es fa des de la suma cooperativa de capacitats diverses.

Aquest esperit de construcció corresponsabilitzada es busca en quatre grans principis directores de l'acció de l'Assemblea Urbana de Catalunya: implementació, integració, implantació i impuls, principis que busquen orientar la seva acció en tots els nivells, és a dir, des del plenari fins a les comissions tècniques o els grups de treball de redacció del document.

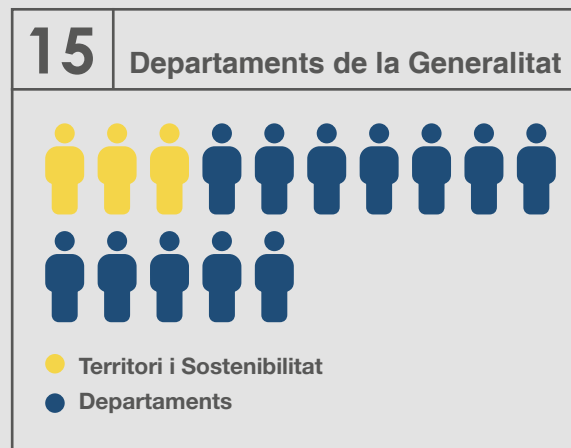
Trets bàsics de l'Assemblea:

- **Adscripció:** és un òrgan adscrit al departament de la Generalitat que tingui assignades les competències relacionades amb l'elaboració de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050.
- **Funcions:** assessorar el departament competent en les polítiques d'impuls de l'Agenda Urbana catalana; constituir els grups de treball segons els àmbits temàtics proposats per la direcció general, que té la funció d'impulsar l'activitat de l'Assemblea Urbana de Catalunya; fer el seguiment del projecte amb la validació dels continguts proposats, amb l'anàlisi de la coherència d'aquests amb els objectius de desenvolupament urbà sostenible fixats a la Declaració de Quito sobre ciutats i assentaments humans sostenibles per a tothom i, finalment, validar la proposta final del document Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050, amb caràcter previ a la seva elevació per part del departament competent per a l'aprovació del Govern.
- **Caràcter temporal:** es dissoldrà en el moment que el Govern de la Generalitat aprovi l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050.
- **Composició:** està composta per totes les escales de l'Administració (Generalitat de Catalunya, governs territorials, metropolitans i locals) i per representants de la societat civil i el teixit productiu. Segons l'ACORD GOV/188/2021, de 30 de novembre, pel qual es modifica l'Acord GOV/42/2017, de 4 d'abril, per a l'elaboració de l'Agenda Urbana de Catalunya, està formada per:

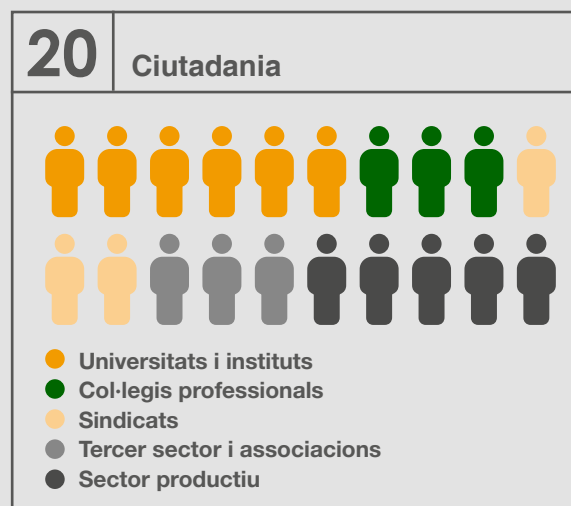
- a) La presidència, que exerceix el conseller o consellera del departament competent en les polítiques d'impuls de l'Agenda Urbana de Catalunya.
- b) La copresidència, que exerceix l'alcalde o alcaldessa de Barcelona.
- c) La vicepresidència primera, que exerceix una persona representant de l'Administració local.
- d) La vicepresidència segona, que exerceix una persona representant dels agents de la societat que desenvolupen activitats amb incidència en l'àmbit de les ciutats i del territori.
- e) La secretaria, que exerceix la persona titular de la direcció general competent en l'elaboració de l'Agenda Urbana de Catalunya.
- f) Una o diverses persones representants de cadascun dels departaments de la Generalitat de Catalunya, fins a un màxim de quinze representants.
- g) Fins a un màxim de vint-i-cinc persones representants dels ens locals: ajuntaments, diputacions, Àrea Metropolitana de Barcelona i entitats associatives representatives de l'àmbit local.
- h) Fins a un màxim de vint persones representants del teixit associatiu ciutadà i del sector productiu, l'activitat principal de les quals tingui incidència en l'àmbit de les ciutats i del territori.

A més d'aquests, han acompanyat l'Assemblea Urbana uns altres membres que han actuat com a observadors de cada una de les branques que la componen, i que han col·laborat, amb la seva participació i les seves opinions expertes, en l'avanç del projecte. Aquests observadors són personalitats d'organismes de la Generalitat, de l'administració local i d'organitzacions de la societat civil que han manifestat el seu interès a participar en la redacció de l'Agenda i que s'han adherit al projecte després de la constitució de l'Assemblea Urbana de Catalunya i de la signatura de la Declaració per a una Agenda Urbana. El perfil dels adscrits és força ampli, però tots tenen en comú l'interès en les polítiques relacionades amb la ciutat i el territori. A tall d'exemple es pot dir que s'ha ampliat la participació de col·legis professionals, d'entitats relacionades amb problemàtiques d'habitatge o d'ajuntaments que han manifestat interès a redactar una agenda urbana pròpia i alinear-la amb els objectius de l'agenda urbana catalana.

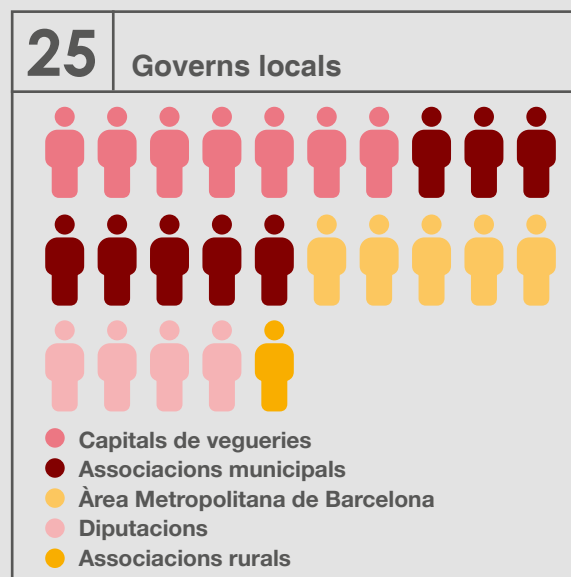
Composició de l'Assemblea Urbana de Catalunya

+

+

Membres de l'Assemblea Urbana de Catalunya

- Generalitat de Catalunya
- Ajuntament de Barcelona
- Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
- Àrea Metropolitana de Barcelona
- Fundació de Municipis Catalans
- Associació Catalana de Municipis
- Diputació de Barcelona
- Diputació de Lleida
- Diputació de Girona
- Diputació de Tarragona
- Ajuntament de Girona
- Ajuntament de Manresa
- Ajuntament de Tarragona
- Ajutament de Tortosa
- Ajuntament de la Seu d'Urgell
- Ajuntament de Vilafranca del Penedès
- Ajuntament de Lleida
- Associació de Micropobles de Catalunya
- Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya
- Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
- Col·legi d'Administradors de Finques de Barcelona-Lleida
- Universitat de Barcelona
- Institut d'Estudis Catalans
- Universitat Politècnica de Catalunya
- Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona
- Barcelona Institute for Global Health
- Universitat Autònoma de Barcelona
- Col·legi d'Advocats de Barcelona
- Unió de Pagesos
- Unió General de Treballadors
- Comissions Obreres
- Taula d'Entitats del Tercer Sector de Catalunya
- Càritas Catalunya
- Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Barcelona
- CECOT
- Foment del Treball Nacional
- Micro, petita i mitjana empresa de Catalunya
- Consell General de Cambres de Catalunya
- Autoritat del Transport Metropolità, Àrea de Barcelona

Per altra banda, i en virtut del memoràndum d'entesa -2017-, es preveu la presència permanent en les sessions de l'Assemblea Urbana de Catalunya d'un representant d'ONU Hàbitat.

L'Assemblea Urbana de Catalunya és un òrgan transversal, inclusiu, representatiu i divers, al qual s'encarrega vetllar per l'elaboració de l'Agenda Urbana de Catalunya. Així mateix, és l'encarregat de designar els experts de les comissions tècniques i grups de treball, i de validar les seves conclusions i propostes del projecte de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050.

L'Assemblea Urbana de Catalunya es va reunir tres vegades entre el 2018 i el 2022. El detall de cada reunió s'explica a l'apartat 5, «[L'agenda urbana en tres fases](#)», d'aquest document. Les actes de les seves sessions es poden consultar al web de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050, a l'apartat de [Recursos](#).

4.2 Les comissions tècniques, reunions operatives per fer avançar el projecte de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050

La figura de les comissions tècniques ha estat de gran importància en la governança de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050. Una comissió tècnica és una reunió sectorial de membres de l'Assemblea Urbana de Catalunya amb la unitat responsable d'elaborar l'Agenda Urbana. Per això, atès el caràcter tripartit del plenari de l'Assemblea Urbana de Catalunya, es van crear tres comissions diferents: la del món local, la de la societat civil i la de la Generalitat de Catalunya, formades per representants nomenats per cadascuna de les institucions que integren l'Assemblea.

Aquestes comissions es reunien amb més freqüència que el plenari de l'Assemblea Urbana de Catalunya i conformaven un nivell tècnic inferior. Les seves funcions facilitaven el diàleg entre la unitat responsable de l'elaboració de l'agenda urbana catalana i els membres de l'Assemblea. A les reunions es validaven els continguts i organització dels diferents processos participatius que es van anar succeint al llarg del procés de redacció del document i també van ser un marc per a la discussió tècnica, actuant com a corretja de transmissió per informar les respectives organitzacions de l'avanç del projecte, especialment abans dels plenis.

Les comissions es van anar constituint durant l'any 2018 i es van reunir diverses vegades fins a l'aprovació de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050. En aquestes trobades, es van convocar tots els departaments de la Generalitat, els agents de la societat civil, l'administració local i els observadors de cadascuna de les branques. En total, i sense comptar les absències, estaven constituïdes per més de cent membres.

El detall de les reunions s'explica a l'apartat 5, «L'agenda urbana en tres fases», d'aquest document.

Constitució de la comissió tècnica de l'administració local, 2018

Carrer del Castell de Solsona

L'Assemblea Urbana de Catalunya era l'àgora on debatre i validar el rumb de les polítiques urbanes dels pròxims anys amb dos nivells de governança: l'Assemblea Urbana de Catalunya, que decidia i validava, i les comissions tècniques, espais de discussió tècnica i proposició.

Signatura de la Declaració per a una Agenda Urbana de Catalunya, 2018

4.3 El document marc: la Declaració per a una Agenda Urbana de Catalunya

En la primera convocatòria de l'Assemblea Urbana de Catalunya, el 5 de novembre de 2018, es va presentar la Declaració per a una Agenda Urbana de Catalunya i la van signar tots els membres convocats.

La Declaració està estructurada en sis apartats i trenta punts.

En l'apartat «Antecedents» apareixen els diferents documents que alguns organismes internacionals estan aprovant amb directrius i estratègies per aconseguir un desenvolupament sostenible, especialment en el model urbà, que permeti afrontar diferents reptes de futur. En aquest apartat es mencionen concretament els objectius de desenvolupament sostenible i la Agenda 2030, aprovats el 2015 per l'Assemblea General de Nacions Unides; l'Urban Agenda for the European Union. Pact of Amsterdam, aprovat el 2016 pels ministres europeus responsables de desenvolupament urbà i, també, la Nova Agenda Urbana sobre ciutats i assentaments sostenibles, de l'any 2016 d'ONU Hàbitat. I és en aquest context internacional en el qual, l'any 2017, el Govern de Catalunya considera imprescindible iniciar la redacció d'una agenda urbana pròpia.

En l'apartat «Context» s'exposen algunes reflexions acompanyades de dades que justifiquen la necessitat que Catalunya emprengui la seva agenda per tal de corregir o millorar algunes tendències que el model urbà desenvolupat provoca i que l'allunyen dels objectius desitjables i considerats sostenibles en aquests documents internacionals.

En l'apartat «La necessitat d'una agenda urbana», es justifica la necessitat d'iniciar l'elaboració de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050, donat que la ciutat ha esdevingut una «concentradora» d'oportunitats econòmiques, culturals o de població, però també una generadora de forts impactes ambientals i socials.

El repte que es planteja a escala internacional és assolir una ciutat amb un model de desenvolupament urbà sostenible en tres dimensions: la social, l'ambiental i l'econòmica. La primera, la dimensió social de la sostenibilitat, hauria de treballar per gestionar la vulnerabilitat i la desigualtat que es genera en els entorns urbans. La segona, l'ambiental, hauria de contrarestar els impactes urbans negatius en el medi ambient derivats del procés urbanitzador i dels models d'assentaments, especialment davant dels reptes del canvi climàtic i del model energètic. La tercera, l'econòmica, hauria de procurar que les ciutats milloressin la generació de riquesa de manera que no es concentrés només en determinats llocs del territori.

En el quart apartat, «L'ideal comú», es detalla el compromís que tindran els actors i agents que influeixen en la ciutat i el territori amb les seves decisions, especialment en els diferents nivells de govern de Catalunya, per tal d'implantar i avançar cap a aquest model urbà sostenible.

A «La nostra visió», apartat cinquè, es defineix què entén l'Assemblea Urbana de Catalunya com a dret a la ciutat, focalitzant les propostes d'acció que cal assolir: entorns urbans saludables i de qualitat, benestar de les persones i prosperitat econòmica, amb un seguit d'accions que hi poden contribuir.

La Declaració acaba amb una «Crida a l'acció» per tal d'elaborar l'Agenda Urbana catalana, en sincronia amb els documents internacionals.

La Declaració per a una Agenda Urbana de Catalunya es pot consultar a l'apartat de «Recursos» del web de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050.

La concreció de l'estructura del document de l'agenda urbana catalana que s'havia d'elaborar es va efectuar a partir de diversos processos de reflexió:

- Un d'intern sobre la necessitat, la idoneïtat de realitzar una agenda urbana per a Catalunya a partir de l'agenda urbana global d'Hàbitat III, l'Agenda 2030 o les agendes urbanes europea i espanyola en l'àmbit del Departament de Territori i Sostenibilitat.

- Un procés participatiu obert a la ciutadania i a les entitats l'any 2019 per detectar les principals inquietuds, reptes i oportunitats que agents i participants observaven en el si dels actuals hàbitats urbans catalans, que s'explica en el punt 5.2.1, «[El procés de participació ciutadana, juny-juliol de 2019](#)», d'aquest document.
- Uns grups de treball per a la definició final del document que van estar elaborant durant l'any 2021, la tasca dels quals s'explica en el punt 5.3.1, «[Grups de treball i coordinadors temàtics](#)» d'aquest document.

Vista de Barcelona i Sant Adrià de Besòs

5.

L'agenda urbana en tres fases

5.

L'agenda urbana en tres fases

El procés d'elaboració de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 va estar ajustat i ratificat per l'Assemblea Urbana de Catalunya. En cadascuna de les tres sessions d'aquest òrgan –el 5 de novembre de 2018, el 17 de febrer de 2020 i el 22 de juny de 2022– es va validar el pla de treball proposat per la direcció general competent en l'elaboració de l'agenda urbana catalana i les accions que calia emprendre en cada fase.

Tal com es pot observar a l'esquema, la redacció del document de l'agenda urbana catalana es va desenvolupar en tres fases, cadascuna de les quals es va tancar amb la presentació dels resultats a l'Assemblea Urbana de Catalunya.

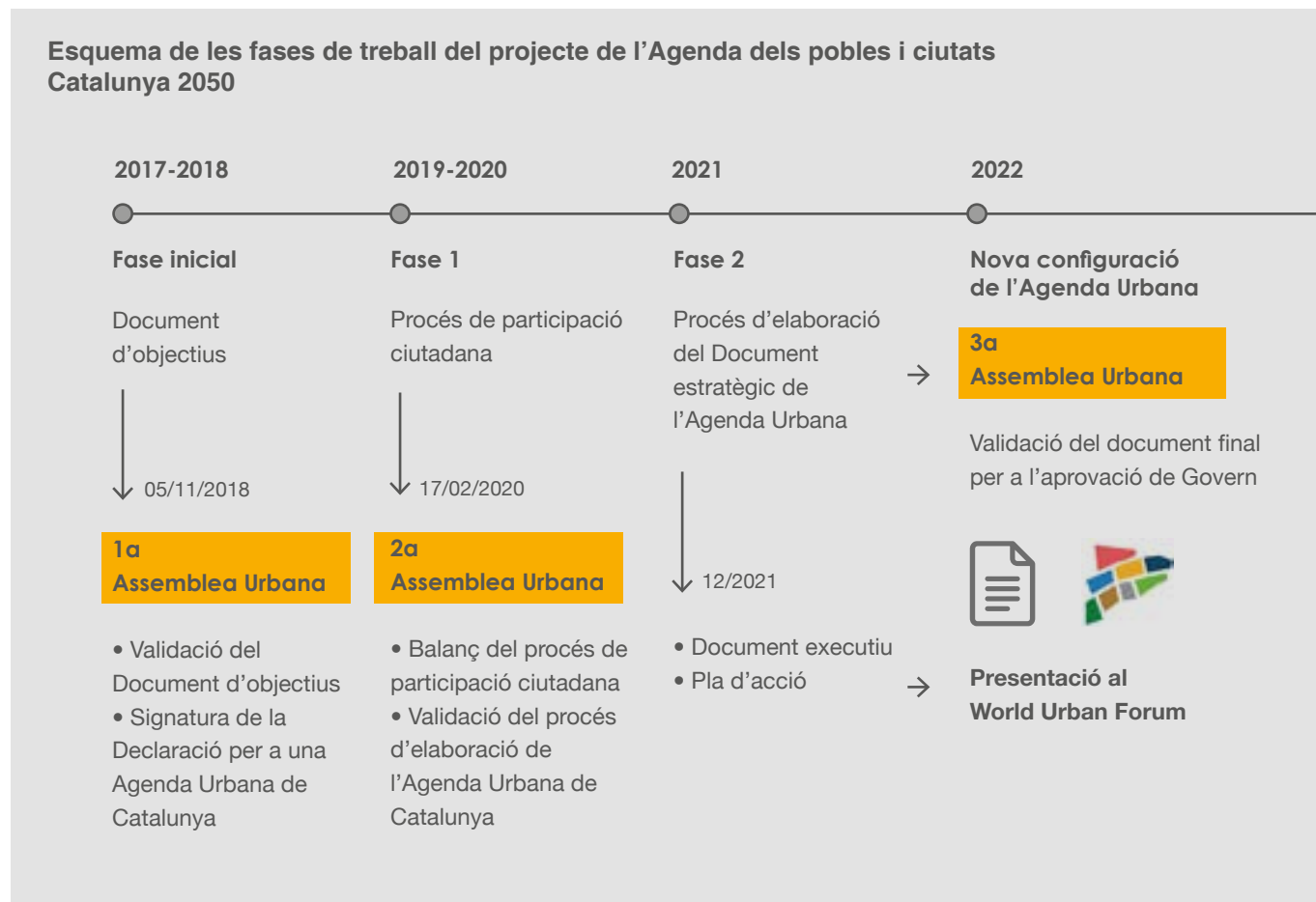
5.1 Fase inicial (2017-2018)

L'any 2017 va començar un procés de reflexió per part de la direcció general competent en l'elaboració de l'agenda urbana catalana. Després de diverses consultes a diferents organismes de la Generalitat, es va elaborar un primer document d'objectius per presentar durant la primera Assemblea Urbana de Catalunya el 5 de novembre de 2018, conjuntament amb la Declaració per a una Agenda Urbana de Catalunya, a la qual es van adherir tots els membres de l'Assemblea.

5.1.1 Eixos i objectius de la fase inicial

La primera proposta de continguts de l'agenda urbana catalana es va formular des d'una aproximació integrada amb la definició de sis eixos fonamentals i divuit objectius associats:

- **Eix Hàbitats urbans saludables**, amb els objectius de Cicle de l'aigua, de Qualitat de l'aire i d'Energia sostenible.

- **Eix Benestar**, amb els objectius de Seguretat ciutadana, de Cultura i diversitat i d'Inclusió social.
- **Eix Qualitat de vida**, amb els objectius. d'Infraestructures i mobilitat, d'Habitatge adequat i assequible i de Model urbà.
- **Eix Prosperitat**, amb els objectius de Productivitat, de Coneixement i innovació i d'Economia verda i circular.
- **Eix Dimensió territorial**, amb els objectius d'Articular el territori, d'Ecosistemes i biodiversitat i de Resiliència vers el canvi climàtic.
- **Eix Bon govern**, amb els objectius de Governos eficients, de Participació i transparència i de Finançament adequat.

Eix 1. Hàbitats urbans saludables

Repte: **Garantir un entorn urbà sense contaminació i que asseguri la salut dels ciutadans. Reduir l'impacte ambiental de les ciutats, a través de serveis urbans eficients i sostenibles i de l'ús d'energies renovables produïdes en l'àmbit urbà.**

Objectius:

- **Cicle de l'aigua:** garantir la gestió integral dels recursos hídrics, tenint en compte els períodes de sequeres. Avançar en el tractament de les aigües residuals, en el foment de la seva reutilització i en el reciclatge dels fangs de depuració. Protegir els ecosistemes litorals.
- **Qualitat de l'aire:** garantir un aire net de contaminants als entorns urbans. Reduir la contaminació i el soroll que tenen efectes nocius sobre la salut i el medi ambient.
- **Energia sostenible:** desplegament d'un model energètic descentralitzat, basat en energies renovables i que apropi generació i consum.

Eix 2. Benestar

Repte: **Garantir ciutats segures, cohesionades, diverses, inclusives, amb espais col·lectius que permetin la interacció entre ciutadans. Fomentar l'art i la cultura i erradicar l'exclusió, la discriminació i la vulnerabilitat de les persones.**

Objectius:

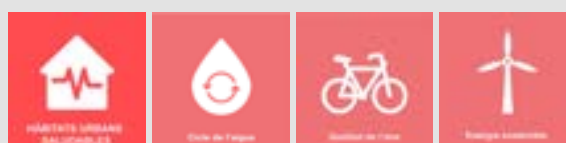
- **Seguretat ciutadana:** garantir entorns urbans segurs i lliures de qualsevol forma de violència.

Els eixos inicials de l'Agenda urbana de Catalunya, 2018

Passeig de Sant Joan de Barcelona

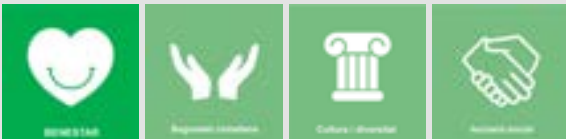
Objectius de l'eix Hàbitats urbans saludables

Plaça del Fòrum de Tarragona

Els objectius de l'eix Benestar

Convoi d'FGC vinilat contra la violència LGBTI-fòbica

Els objectius de l'eix Qualitat de vida

- **Cultura i diversitat:** fomentar, promoure i protegir la diversitat i el patrimoni cultural així com qualsevol expressió artística. Evitar la discriminació per raons de gènere, ètnia, creença, edat, orientació sexual, capacitat econòmica, discapacitat o qualsevol altra diferència i garantir la igualtat de deures i oportunitats entre tots els ciutadans. Cercar estratègies enfront el canvi demogràfic (envelliment poblacional).
- **Inclusió social:** promoure una societat justa i solidària, assegurar l'accés al treball i salaris dignes. Promoure polítiques d'atenció a les famílies i a les persones vulnerables. Facilitar l'economia social i el consum de proximitat.

Eix 3. Qualitat de vida

Repte: Aconseguir entorns urbans que garanteixin l'accés a l'habitatge per a tothom, que siguin compactes, mixtos i amb densitats adequades per permetre la proximitat als béns, serveis i oportunitats. Habitatges ben equipats i intel·ligents, amb accés al transport, l'energia i a espais públics de qualitat.

Objectius:

- **Infraestructures i mobilitat:** apostar amb determinació pel transport públic, sostenible, segur, eficient i intel·ligent. Assegurar l'eficiència de les infraestructures i incrementar els instruments de monitoratge i millora dels serveis públics.
- **Habitatge adequat i assequible:** reconèixer l'habitatge com el centre de les vides dels ciutadans, i el punt de partida de la seva dignitat i integració en la societat. Garantir l'accés a un habitatge digne, accessible i amb qualitat dels entorns.
- **Model urbà:** promoure l'adopció de models urbans compactes, amb densitats adequades i mixtes en els seus usos per tal de reduir la necessitat de desplaçaments. Implantar programes de millora de barris degradats, densificació d'àrees de baixa densitat, regeneració de teixits obsolets, desclassificació de sectors urbanitzables isolats o no sostenibles, etc. Evitar els creixements urbanístics en territoris vulnerables als impactes del canvi climàtic. Implementar planejaments estratègics, més flexibles i àgils.

Eix 4. Prosperitat

Repte: **Explorar nous models productius amb alt valor afegit associats a la urbanització, potenciar el coneixement i la innovació, garantir la sostenibilitat econòmica i passar d'un model econòmic lineal a un de circular.**

Objectius:

- **Productivitat:** potenciar models empresarials disruptius, aprofitant les potencialitats de l'aglomeració derivada de la urbanització. Cercar un model turístic sostenible.
- **Coneixement i innovació:** fomentar clústers de coneixement, apostar per les noves tecnologies, facilitar la creativitat i la innovació i cercar valor afegit en la generació de productes i serveis.
- **Economia verda i circular:** incorporar els principis de l'ús eficient dels recursos en les diferents etapes de producció i del consum.

Eix 5. Dimensió territorial

Repte: **Garantir ciutats ben articulades i connectades amb el territori, vertebrades amb entorns naturals ambientalment preservats per millorar la vida de les persones i preparades per afrontar els embats del canvi climàtic.**

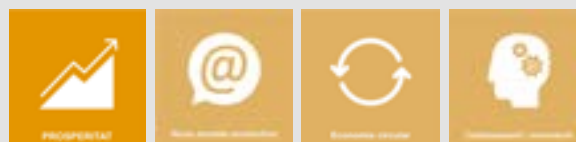
Objectius:

- **Articulació del territori:** avançar cap a la integració urbana i amb els seus territoris.
- **Conservació dels ecosistemes i la biodiversitat:** preservació dels ecosistemes i els seus serveis, impuls dels corredors biològics i la infraestructura verda a totes les escales, protecció dels cursos fluvials i del litoral costaner, potenciació de la diversitat urbana.
- **Resiliència vers el canvi climàtic.** Millorar la gestió dels riscos, augmentar la capacitat adaptativa de sectors socioeconòmics i sistemes naturals, i reduir l'exposició de persones, sistemes i territoris vulnerables.

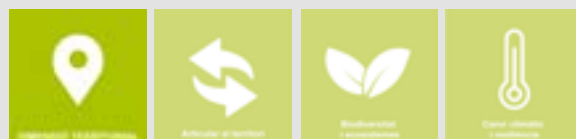
Enlairament d'un dron

Els objectius de l'eix Prosperitat

El Far d'Empordà

Els objectius de l'eix Dimensió territorial

Procés de participació ciutadana

Els objectius de l'eix Bon govern

Eix 6. Bon govern

Repte: Millorar la gestió de les polítiques urbanes i garantir més proximitat a la ciutadania per assolir ciutats més inclusives, equitatives i transparents.

Objectius:

- **Governos eficients:** garantir els principis de descentralització i subsidiarietat en la gestió de les polítiques urbanes. Enfortir i estructurar les competències segons la proximitat a les necessitats de la ciutadania.
- **Participació i transparència:** afavorir la presa de decisions de la ciutadania, establir instruments i processos de participació directa. Promoure la transparència dels governs i les administracions. Establir mecanismes de control de la corrupció. Facilitar l'accés ciutadà a l'Administració. Implementar instruments de control de la despesa pública.

- **Finançament adequat:** establir mecanismes de finançament territorial i local per abordar les polítiques urbanes. Desenvolupar models verticals i horitzontals de distribució dels recursos financers.

5.1.2 Primera Assemblea Urbana de Catalunya, 5 de novembre de 2018

Aquesta primera sessió va ser l'acte fundacional de l'òrgan:

- La va presidir el Molt Honorable Sr. Quim Torra, president de la Generalitat.
- Es va reunir al Palau de la Generalitat.
- Es va establir la composició, a partir dels tres nivells d'actors que la integrarien (Generalitat, administració local i agents de la societat).
- Els organismes i institucions convidats s'hi van mostrar interessats i van acceptar des de l'inici la participació en el projecte.
- Es va aprovar el procés de participació de 2019 de la primera fase del projecte.
- Cada membre de l'Assemblea va signar solemnement la Declaració per a una Agenda Urbana de Catalunya.
- Es va informar els membres que, per tal de mantenir la interlocució amb ells, es crearien les comissions tècniques, una per a cada nivell d'actors.

Membres de la primera Assemblea Urbana de Catalunya

5.2. Fase 1 (2019-2020)

La primera fase del projecte es va desenvolupar entre el 2019 i el 2020 i va tenir com a fites: la constitució de les comissions tècniques; el desenvolupament i realització del procés de participació; la redefinició dels continguts inicials de l'Agenda com a resultat del procés de participació i la convocatòria d'una nova reunió de l'Assemblea Urbana de Catalunya.

D'acord amb els punts aprovats a la primera sessió de l'Assemblea Urbana de Catalunya, a principis de l'any 2019 es va celebrar la primera reunió de les comissions tècniques amb l'objectiu de presentar la proposta del procés participatiu per definir els reptes i oportunitats que havia d'abordar l'agenda urbana catalana.

El mes de maig del mateix any es va convocar la segona reunió de les comissions tècniques per tal d'explicar com estava evolucionant l'organització i gestió del procés de participació, així com la necessitat de constituir un grup motor format per entitats que, voluntàriament, s'oferissin.

El grup motor va esdevenir cabdal per a la configuració del procés participatiu, ja que de manera conjunta va dissenyar el contingut de les sessions de treball i, sobretot, va col·laborar en l'organització de cada sessió a la seu escollida, ocupant-se de la tria del lloc, la logística i de l'enllaç amb els responsables de l'espai. A més, també es va demanar als components d'aquest grup el suggeriment de persones expertes per formar part de les taules rodones de cada sessió.

5.2.1 El procés de participació ciutadana, juny-juliol de 2019

L'Assemblea Urbana de Catalunya va aprovar la proposta per fer un procés de participació en el qual s'havien de definir els reptes i les oportunitats dels divuit objectius inicials.

L'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050, marc de referència estratègic per a les polítiques públiques dels anys següents, havia de ser participativa i comptar amb les aportacions d'investigadors en temes urbans, del teixit associatiu, del teixit empresarial i de la ciutadania, juntament amb el compromís dels diferents organismes governamentals que gestionaven temes que afecten les ciutats i regions.

Per tal d'escoltar el màxim nombre d'agents, es va dissenyar un primer procés de participació que va tenir lloc durant els mesos de juny i juliol de 2019, centrat en la detecció dels principals reptes i oportunitats dels objectius de l'Agenda.

Estructura del procés de participació. Es van organitzar un total de sis sessions de treball amb tres taules rodones per debatre cadascun dels objectius de l'Agenda, agrupats segons el tema de la sessió. Les sessions començaven amb un debat d'una taula d'experts de l'objectiu, seguit d'un treball entre els participants inscrits que, en petits grups i de manera col·laborativa, tractaven sobre alguns temes desenvolupats en la taula d'experts i elaboraven i presentaven els resultats del seu debat.

Les sis sessions van agrupar els divuit objectius de l'Agenda de manera transversal amb la finalitat de permetre l'exploració dels punts de confluència entre ells per intentar sortir de l'efecte sitja, i van tractar, a diferents ciutats del territori, les temàtiques següents:

1. Processos metabòlics. Es va debatre sobre els principals obstacles, reptes i oportunitats dels processos urbans que comprenen fluxos d'energia, de recursos i de matèries primeres. També sobre l'aposta per un model de gestió circular dels residus, com a àmbits essencials per a l'assoliment d'un model urbà i territorial sostenible, que redueixi els costos derivats de les externalitats ambientals.

Data i lloc: 6 de juny de 2019. Espai BITAL, l'Hospitalet de Llobregat

Procés de participació

2. Model de ciutat. Es va abordar la temàtica des d'una triple vessant: la física (model urbà), l'ambiental (ecosistemes urbans) i la social (inclusió social), per determinar quins són els principals obstacles, reptes i oportunitats en la consecució dels objectius.

Data i lloc: 12 de juny de 2019. Fundació Universitària del Bages, Manresa

3. Mobilitat urbana. Es va centrar en el debat entorn dels fluxos de persones i béns en els nostres hàbitats urbans a través de temes com el transport públic, la mobilitat tova, les noves formes de mobilitat elèctrica i autònoma, els efectes nocius de la contaminació en la qualitat de l'aire, resultat de la congestió de vehicles privats basats en la combustió de recursos fòssils, i l'aparició de nous models productius (economies col·laboratives, comerç electrònic, etc.).

Data i lloc: 19 de juny de 2019. Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC), Girona

4. Cohesió social. Es van explorar els principals àmbits generadors de cohesió social des d'una perspectiva àmplia i multiescalar: la seguretat i la justícia social com a objectius que cal proporcionar als hàbitats urbans, el dret universal a l'habitatge i, en l'escala supramunicipal, els conceptes de reequilibri i equitat territorials.

Data i lloc: 26 de juny de 2019. Sala Brigades Internacionals, seu de la UGT Catalunya, Barcelona

5. Dimensió ciutadana. Es van valorar les oportunitats i reptes vinculats a la *civitas*, entesa com la indispensable dimensió humana dels hàbitats urbans. Àmbits a partir dels quals es construeix el concepte de ciutadania i on les persones garanteixen el seu empoderament i realització personal en el camp

de la recerca i del coneixement, de la cultura i l'art, o bé en la democratització dels àmbits de govern mitjançant la seva participació.

Data i lloc: 2 de juliol de 2019. Universitat Rovira i Virgili, Tarragona

6. Nova governança. Es va fer una anàlisi de com es pot millorar la gestió de les polítiques urbanes per acostar-les a les necessitats actuals i futures de la ciutadania. Polítiques que siguin més integrades i inclusives, nous models de governança i instruments de govern que garanteixin la consecució dels principis de subsidiarietat i descentralització, sense obviar l'impacte del canvi climàtic, que condicionarà el govern dels hàbitats urbans.

Data i lloc: 4 de juliol de 2019. Casa de la Convalescència, Barcelona

El procés de participació va comptar amb el suport organitzatiu i d'acompanyament de l'empresa ARC Mediación Ambiental. Tant els resultats com els documents resum de cada sessió es poden consultar

a la pàgina web de [l'Agenda Urbana de Catalunya](#). Al canal de [YouTube](#) de l'Agenda també es poden visionar els vídeos de les taules de debat de les persones expertes.

La projecció a través de diversos canals de comunicació per donar visibilitat al projecte de l'Agenda a les diferents xarxes socials i invitar a la participació va anar a càrrec de l'empresa Manifesta.

La gestió de les jornades, inscripcions, balanç de resultats (a més de participar i fer aportacions als debats de manera virtual) es va poder gestionar gràcies al portal [Participa](#) de la Generalitat, en el qual també es pot consultar el balanç final d'aquest procés.

Un cop tancat el procés, es va concloure que les aportacions havien estat molt diverses i transversals i es va constatar l'existència de redundàncies entre els divuit objectius inicialment plantejats, cosa que va fer reconsiderar i agrupar alguns d'aquests objectius per la proximitat de les temàtiques per arribar a configurar un nou marc de treball amb sis eixos i dotze objectius.

Dades de la participació:

514

514 assistents, que representaven un total de 137 entitats.

137

98

98 ponents especialitzats, que van participar en les temàtiques dels 18 objectius.

77

77 temàtiques tractades a les sessions deliberatives.

105

105 grups que van deliberar sobre els temes tractats.

188

188 preguntes formulades en clau de diagnòsi, relacionades amb les matèries discutides.

44

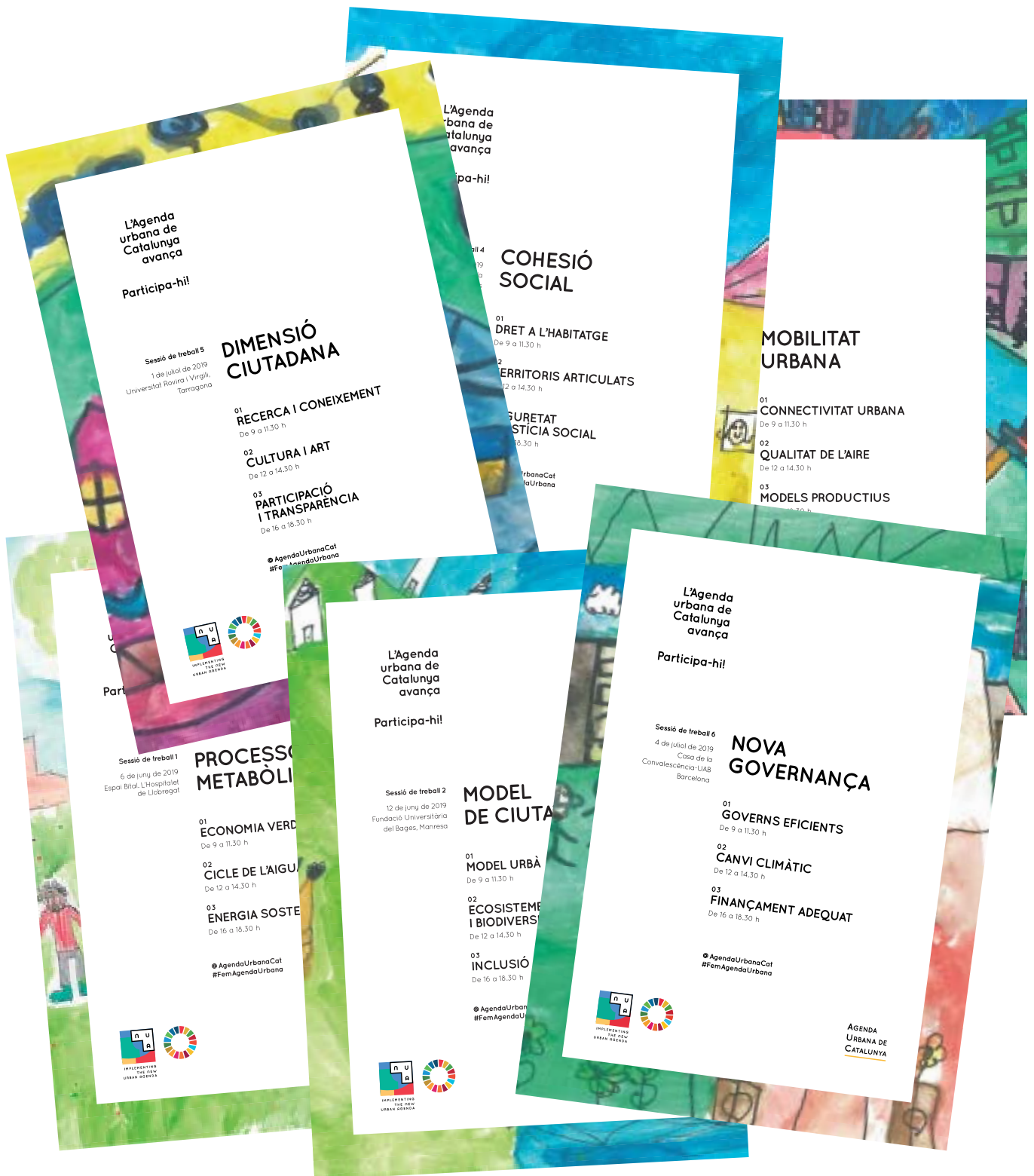

44 persones van respondre les preguntes formulades a la sala a través del portal Participa de la Generalitat.

60

60 assistents de mitjana per sessió.

Portades dels sis processos participatius

Reestructuració dels eixos i objectius de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050

Eixos		Objectius 2019	Objectius del 2018 transformats
1	Salut	Qualitat de l'aire	Qualitat de l'aire + Infraestructures i mobilitat
		Energia sostenible	
2	Benestar	Inclusió social	Seguretat ciutadana
		Equitat i creació d'oportunitats	
3	Qualitat urbana	Model urbà	Habitatge adequat i assequible
		Dret a l'habitatge	
4	Prosperitat	Economia circular	Economia verda i circular
		Models productius innovadors	
5	Canvi Climàtic	Infraestructura verda	Conservació dels ecosistemes i la biodiversitat
		Emergència climàtica	
6	Bon govern	Qualitat democràtica	Participació i transparència
		Governos eficients	
			Governos eficients + Finançament adequat

5.2.2 Reformulació del document inicial

Un dels resultats del procés de participació de l'estiu de 2019 i de les aportacions de les reunions de les comissions tècniques de l'Assemblea Urbana de Catalunya va ser la revisió de l'estructura bàsica dels eixos i objectius inicialment plantejats a causa de la detecció d'algunes redundàncies entre ells. L'agenda urbana catalana inicialment s'estructurava en divuit objectius agrupats en sis eixos temàtics. La proximitat temàtica o coincidència d'alguns dels seus continguts, així com la idoneïtat de reduir la complexitat del procés d'elaboració del document, van aconsellar fixar en dotze el nombre d'objectius que calia abordar i, per tant, hi ha sis objectius que no estan representats en la nova proposta, però el seu contingut sí que ha estat integrat en la resta d'objectius.

En aquest sentit, s'han anomenat de nou alguns dels eixos inicials i, en concret, l'eix Hàbitats urbans saludables s'ha canviat per l'eix de la Salut; l'eix de Dimensió territorial per l'eix de Canvi climàtic i l'eix de Millora de la governança s'ha canviat per l'eix de Bon govern.

Objectius transformats del 2018 al 2019

En relació amb els objectius de l'any 2018, els que s'han refós en un objectiu nou ha estat per la proximitat de continguts i els que s'han exclòs ha estat perquè els continguts generats al llarg del procés de participació no s'ajustaven a l'objectiu de l'Agenda.

- Infraestructures i mobilitat + qualitat de l'aire: aquests dos objectius s'han refós en un objectiu únic, Qualitat de l'aire.

- Coneixement i innovació + Productivitat: s'han integrat en Models productius innovadors.
- Governos eficients + finançament adequat: conformen el de Governos eficients.

Objectius no inclosos

Cicle de l'aigua | Articulació del territori | Cultura i diversitat.

Un cop analitzats els resultats del procés de participació es van tornar a convocar les comissions tècniques l'octubre de 2019. A les reunions es va fer el balanç de les sessions del procés de participació i de la reestructuració de continguts i es va informar de la celebració de la segona Assemblea Urbana de Catalunya el mes de febrer de 2020, amb l'objectiu de presentar aquest balanç al plenari i la proposta per iniciar i desenvolupar la segona fase de redacció de l'Agenda Urbana, amb la preparació final del document per a la seva aprovació.

Nous eixos i objectius, 2019

Salut		QA ES	Qualitat de l'aire Energia sostenible
Benestar		IS EO	Inclusió social Equitat i creació d'oportunitats
Qualitat urbana		MU DH	Model urbà Dret a l'habitatge
Prosperitat		EC MP	Economia circular Models productius innovadors
Canvi climàtic		IV EC	Infraestructura verda Emergència climàtica
Bon govern		QD GE	Qualitat democràtica Governos eficients

Carrer de Sant Pau de Cambrils

5.2.3 Segona Assemblea Urbana de Catalunya, 17 de febrer de 2020

El 17 de febrer de 2020 es va celebrar la segona Assemblea Urbana de Catalunya amb l'objectiu d'informar dels resultats del procés de participació i de presentar la proposta per a la segona fase del projecte de redacció del document de l'agenda urbana catalana.

Aquesta Assemblea va tenir un caràcter més executiu:

- La va presidir el conseller competent en matèria d'Agenda Urbana, el senyor Damià Calvet, responsable del Departament de Territori i Sostenibilitat.
- Es va reunir al Palau de Pedralbes de Barcelona.
- Els dos punts essencials per tractar van ser: la presentació de resultats del procés participatiu de l'any 2019 i com van afectar el contingut del document inicial; i la proposta de tasques que calia emprendre per a la segona fase de la redacció del document, que es preveia que duraria la resta de 2020, el 2021 i part del 2022.

5.3. Fase 2 (2021-2022)

A la segona Assemblea Urbana de Catalunya, el 17 de febrer de 2020, es va aprovar la metodologia per dotar de contingut el document de l'Agenda Urbana, amb la proposta d'organització dels grups per treballar cadascun dels objectius. Els grups de treball havien d'analitzar, coordinar i desplegar els àmbits temàtics proposats per dur a terme el document final, que es presentaria i validaria durant la tercera assemblea el juny de 2022, per a la seva posterior elevació al Govern.

5.3.1 Grups de treball i coordinadors temàtics

La composició i creació dels grups de treball queda recollida en el punt 8 de l'Acord GOV/188/2021, de 30 de novembre, pel qual es modifica l'Acord GOV/42/2017, de 4 d'abril, per a l'elaboració de l'Agenda Urbana de Catalunya (AUC). S'estableix, entre d'altres, que una de les funcions de l'Assemblea Urbana de Catalunya haurà ser la de «constituir els grups de treball segons els àmbits temàtics proposats per qui té les competències en l'elaboració del document», que en aquell moment era la Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori del Departament de Territori i Sostenibilitat.

Plenari de la segona Assemblea Urbana de Catalunya, febrer de 2020

El punt 8 de l'Acord de Govern estableix que els grups de treball de l'Assemblea Urbana de Catalunya estaran configurats per experts acreditats en funció de la seva incidència o implicació en cadascuna de les àrees temàtiques que desenvolupin.

La composició dels grups de treball serà tripartida, d'acord amb els tres nivells d'actors de l'Assemblea Urbana de Catalunya (Generalitat de Catalunya, administracions locals i ciutadania).

La participació en els grups de treball no genera cap dret econòmic en concepte de dietes o indemnitzacions per drets d'assistència a les sessions.

Entre el març i el juliol de 2020, es van organitzar els dotze grups de treball, un per cada objectiu, amb persones expertes designades pels membres de l'Assemblea a través de les comissions tècniques. La configuració d'aquests grups es va fer a partir de les propostes que va rebre la unitat redactora del document per part de cada membre de les comissions tècniques. Les persones

designades estaven especialitzades en el tema de l'objectiu dins l'estructura de la institució que la designava.

El mes de juliol del mateix any es van convocar les tres comissions tècniques, amb l'objectiu de presentar la proposta de composició de cada grup de persones expertes per tal que tots els membres coneguessin els noms proposats, els esmenessin o completessin la proposta. A les reunions també es van comentar els criteris d'assignació a grups, per exemple, paritat de gènere o representació territorial. En total, 376 persones expertes es van distribuir en els diferents grups de treball, essent les organitzacions de la branca de l'Assemblea Urbana «agents de la societat» els qui van nomenar més persones.

Dades clau dels grups de treball per definir els àmbits estratègics i les línies d'actuació de l'Agenda, any 2021

150

Els agents de la societat de l'Assemblea Urbana de Catalunya van designar més de 150 membres als grups de treball; la branca de l'administració local de l'Assemblea, més de 140 i la branca de la Generalitat de Catalunya, 75.

140

Els agents de la societat de l'Assemblea Urbana de Catalunya van designar més de 140 membres als grups de treball; la branca de l'administració local de l'Assemblea, més de 140 i la branca de la Generalitat de Catalunya, 75.

75

72 reunions, 6 per cadascun dels 12 grups de treball.

72

30

30 participants de mitjana a les reunions dels grups de treball.

4

4 empreses van coordinar els grups de treball.

12

Lliurament de 12 documents executius bàsics per elaborar el document de l'Agenda dels Pobles i Ciutats Catalunya 2050 el desembre de 2021.

Composició dels grups de treball segons eixos i objectius

	Generalitat de Catalunya	Administració local	Societat civil	Total de membres
Eix Prosperitat				
Economia circular	7	12	15	34
Models productius innovadors	6	9	15	30
Total de l'eix	13	21	30	64
Eix Salut				
Energia sostenible	5	12	11	28
Qualitat de l'aire	5	9	11	25
Total l'eix	10	21	22	53
Eix Bon Govern				
Governos eficients	5	9	17	31
Qualitat democràtica	5	11	7	23
Total de l'eix	10	20	24	54
Eix Qualitat urbana				
Model urbà	7	21	26	54
Dret a l'habitatge	6	12	12	30
Total de l'eix	13	33	38	84
Eix Canvi climàtic				
Emergència climàtica	7	16	10	33
Infraestructura verda	6	11	13	30
Total de l'eix	13	27	23	63
Eix Benestar				
Equitat i creació d'oportunitats	8	9	8	25
Inclusió social	8	12	16	36
Total de l'eix	16	21	24	61
Total de persones designades	75	143	161	376

Per altra banda, la direcció general competent en l'elaboració de l'agenda urbana havia de contractar una empresa per a cada eix, la figura del coordinador temàtic.

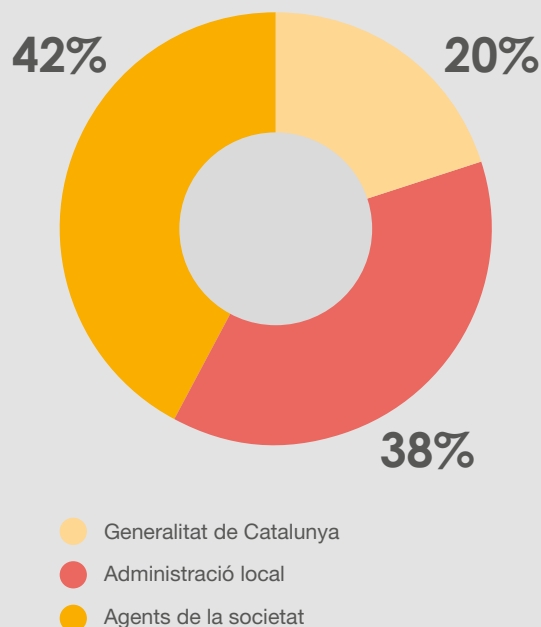
- La coordinació temàtica havia de vetllar per mantenir la coherència dels resultats i portar la iniciativa en la proposició de temàtiques vinculades a l'objectiu abordat i assegurar la congruència dels continguts amb la resta de grups.
- La coordinació temàtica havia de coordinar els dos grups de treball relacionats amb els objectius de cada eix i vetllar per la coherència i harmonització dels continguts.
- La coordinació temàtica havia de recaure en una persona externa al Departament de Territori i Sostenibilitat, contractada a través d'un procés de prestació de serveis, segons procediment obert.
- Les tasques que havien de desenvolupar els coordinadors temàtics eren establir les condicions logístiques necessàries per a la deliberació entre els experts, la cocreació de continguts i totes les que es derivessin de la gestió dels grups.
- Les reunions del grup de treball es fixarien d'acord amb els coordinadors de cada grup, i es preveien aproximadament cinc o sis reunions durant el període de treball, que va començar el mes d'abril de 2021 i va acabar a finals del mateix any.

Les empreses que van actuar com a coordinadores temàtiques, encarregades de la dinamització dels grups de treball, van ser:

Anthesis Lavola	Eix Salut: objectius qualitat de l'aire i energia renovable
Mcrit	Eix Bon govern: objectius qualitat democràtica i governs eficients
Media urban	Eix Benestar: objectius inclusió social i equitat Eix Prosperitat: objectius economia circular i models productius innovadors
Momentum co	Eix Qualitat urbana: objectius model urbà i dret habitatge i Eix Canvi climàtic: infraestructura verda i emergència climàtica

La tasca dels grups es va cloure i sintetitzar el mes de desembre de 2021 en un document executiu que va homogeneïtzar les aportacions de tots els grups de treball.

Distribució dels participants als grups de treball segons branques de l'Assemblea Urbana de Catalunya

Plaça dels Àngels de Barcelona

Port de l'Ametlla de Mar

5.3.2 Preparació del document final: l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050

El mes de novembre de 2021 es va aprovar l'Acord GOV/188/2021, de 30 de novembre, pel qual es modifica l'Acord GOV/42/2017, de 4 d'abril, per a l'elaboració de l'Agenda urbana de Catalunya, on es van substituir els noms de les unitats orgàniques derivades del canvi de Govern. Amb el canvi de Departament, Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori, la Generalitat de Catalunya integra sota el mateix departament les àrees de planificació urbana i del territori, mobilitat, infraestructures, política digital, ciberseguretat, govern digital, economia digital i societat digital.

Plaça dels Sedassos de Tarragona

Des del Departament es van proposar cinc fites per assolir durant els propers anys i que el document de l'agenda urbana catalana havia d'incorporar i integrar en els seu contingut. Aquests objectius eren:

1. Una nació digital de ciutadans empoderats que vetlli pels drets fonamentals, la llengua i la cultura catalana a Internet.
2. Un territori connectat amb infraestructures de progrés que evitin el despoblament i la desigualtat urbana.
3. Una administració cibersegura, interoperable i accessible que governi per i amb la ciutadania.
4. Una economia digital i digitalitzada basada en el talent, la innovació, el teletreball, l'emprenedoria i la circularitat.
5. Una mobilitat col·lectiva, compartida, connectada i descarbonitzada.

A partir dels documents executius dels grups de treball es va elaborar el document final de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 per a la seva validació per part de l'Assemblea Urbana de Catalunya i posterior elevació a l'aprovació del Govern.

Aquest document es va elaborar entre el gener i el maig del 2022. Es van reformular de nou els eixos i objectius del 2019, tot definint tres dimensions verticals –equilibri territorial, prosperitat econòmica i equitat social– i tres transicions –la digital, la verda i la governança multinivell–.

La tercera Assemblea Urbana de Catalunya en el moment de la votació de la proposta de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050

5.3.3 Presentació de la proposta de l'Agenda dels pobles i ciutats 2050

Un cop acabada la proposta de document, es van tornar a convocar les comissions tècniques el maig de 2022, de manera virtual, amb els objectius següents:

- Presentar la proposta de document de l'agenda urbana catalana per sotmetre'l a debat i valoració a tots els membres.
- Informar de la tercera convocatòria de l'Assemblea Urbana de Catalunya, prevista el dia 22 de juny de 2022, com a òrgan per validar el document final de l'Agenda sorgida dels grups de treball i presentada a les comissions, amb caràcter previ a la seva aprovació per part del Govern.

5.3.4 La tercera Assemblea Urbana de Catalunya

El mes de juny de 2022, amb anterioritat a la convocatòria, el president de l'Assemblea Urbana de Catalunya, en aquest cas el vicepresident del Govern i conseller de Polítiques Digitals i de Territori, va convocar una reunió prèvia i preparatòria que va tenir lloc el 9 de juny de 2022 al Departament, a la qual van assistir els membres de la mesa de l'Assemblea Urbana de Catalunya: el president, el representant de la copresidència, l'Ajuntament de Barcelona, la representant de la vicepresidència primera, l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, el representant de la vicepresidència segona, la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya, i la secretària, la directora general de Nació Digital i Agenda Urbana.

En aquesta reunió, es va acordar modificar el nom de l'Agenda Urbana de Catalunya pel d'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050, per tal de donar rellevància a tots els municipis i reforçar el paper de l'Administració local, en tant que receptora i responsable de desenvolupar les actuacions que s'hi preveien. Tothom va considerar el canvi idoni i necessari.

El 22 de juny de 2022 es va reunir la tercera Assemblea Urbana de Catalunya:

- La va presidir el conseller competent en matèria d'Agenda Urbana, el vicepresident del Govern i conseller del Departament de Polítiques Digitals i Territori.
- Es va reunir al Museu Marítim de Barcelona.
- Va validar la proposta d'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050.
- Es va presentar el projecte de resiliència de les Terres de l'Ebre, liderat conjuntament per la direcció general competent en matèria d'Agenda Urbana i ONU Habitat.

Saint Pol de Mar

6.

**Catalunya 2050:
una agenda urbana,
marc de referència
de les polítiques
públiques**

6.

Catalunya 2050: una agenda urbana, marc de referència de les polítiques públiques

L'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 vol esdevenir el marc de referència estratègic per a les polítiques públiques de Catalunya en l'horitzó de 2050, que doni resposta als reptes i les oportunitats de les ciutats i els assentaments urbans amb un enfocament multinivell i holístic, fruit d'una reflexió compartida.

Sota aquesta concepció, la visió que l'Agenda projecta per a l'any 2050 situa les persones i la creació d'oportunitats en el centre, i es fonamenta en la generació de beneficis integrats que construeixi una Catalunya territorialment equilibrada, econòmicament pròspera i socialment equitativa.

El 2050 Catalunya serà:

Climàticament neutra, verda i energèticament sobirana, propulsada per fonts netes i renovables; orientada a la gestió circular i responsable dels recursos naturals i dels residus; amb entorns saludables i naturalitzats per a les persones, amb aigua i aire de qualitat, i amb aliments produïts i distribuïts de manera harmoniosa amb el medi.

Amb ciutats i entorns urbans habitables, sostenibles, inclusius i connectats, tant digitalment com física; que integrin activament la natura i la biodiversitat per contribuir a mitigar el canvi climàtic; que permetin a les persones viure, treballar i gaudir de manera saludable en la proximitat; que produeixin energia sostenible i que es relacionin amb l'entorn i els ecosistemes de manera equilibrada.

Impulsada per la digitalització, que planificarà i gestionarà el territori i els entorns urbans de manera eficient i integrada amb la mobilitat, el sistema energètic, la infraestructura física urbana i l'economia descarbonitzades; i amb noves oportunitats productives i serveis sostenibles i d'alt valor afegit.

Amb tots els territoris i racons vertebrats i connectats —tant urbans com rurals—, on totes les persones, independentment d'on triïn fer-ho, puguin desenvolupar el seu projecte vital i on infraestructures de connectivitat digital i física capdavanteres, desplegades de manera equitativa i equilibrada, contribueixin a crear, generar i atraure oportunitats a tots els punts de la geografia catalana.

Amb una economia digital capdavantera i competitiva, amb oportunitats amb alt valor afegit sense deixar ningú enrere sobre la base del talent, la innovació i la sostenibilitat; fonamentada en un ecosistema científic i acadèmic líder capaç de desenvolupar solucions capdavanteres i connectar-les amb la indústria; amb la capacitat i l'empoderament digital com a eina de cohesió social, i orientada a una producció i consum respectuosos amb el planeta.

Amb un projecte per a tothom, cohesionada, integradora i segura, orientada a la qualitat de vida i les oportunitats, i amb gran qualitat democràtica, amb una Administració digitalitzada i accessible capaç d'oferir atenció adaptada a necessitats i contextos diversos i específics, que aprofitarà el potencial de la digitalització per dinamitzar i reivindicar la llengua i el patrimoni cultural de Catalunya.

On totes les institucions i actors participaran activament i conscient en la identificació de solucions als reptes col·lectius, capaç de garantir una governança multinivell i transversal que n'afavoreixi la col·laboració inclusiva i integrada.

6.1. Estructura de l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050

El document de l'Agenda és una estratègia per a diferents actors i nivells de govern que s'estructura en tres dimensions, dues transicions i un marc global.

Les tres dimensions transversals són la territorial, la social i l'econòmica, d'acord amb la Nova Agenda Urbana aprovada per Hàbitat III. Al seu torn, cada dimensió té associats quatre àmbits estratègics. Els àmbits estratègics són compromisos transformadors, definits com a espais de compliment dels objectius proposats per l'Agenda. S'estableixen un total de 12 àmbits estratègics i 32 línies d'actuació que defineixen 243 accions concretes.

Les dues transicions són la digital i la verda, que actuen com a palanques de transformació que permetran accelerar aquelles accions que poden aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin més inclusius, resilients i sostenibles. Afectaran tots els àmbits d'actuació territorial, social i econòmic, d'acord amb els compromisos adquirits sota les directrius de la Unió Europea. L'Agenda ha identificat, per a la transició digital i la transició verda, 8 línies d'actuació i 33 accions.

I, per últim, la governança multinivell, especialment entre els diferents actors que concorren en l'elaboració de les polítiques que es deriven de l'Agenda i que incloguin la visió social i ciutadana. Per a aquesta transició s'identifiquen 2 línies d'actuació i 8 accions.

Sant Cristòfol de Beget

6.2. Dimensions

L'objectiu de les dimensions proposades és promoure l'equilibri territorial tot generant avantatges competitius per viure, treballar i gaudir en cada racó del territori; generar prosperitat econòmica i dinamisme vinculats a nous models productius i noves oportunitats de l'economia, i avançar cap a una societat més equitativa i pròspera, cap a un nou contracte social que garanteixi els drets i que no deixi ningú enrere.

Dimensió 1. Equilibri territorial

Promoure l'equilibri territorial generant avantatges competitiu per a viure, treballar i gaudir cada racó del territori.

Àmbits estratègics i línies d'actuació

<p>1.</p> <p>Entorns habitables i sostenibles</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plantejament i disseny urbà - Usos del sòl - Instruments de planejament - Logística d'última milla	<p>2.</p> <p>Connectivitat territorial</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mobilitat - Grans infraestructures - Infraestructures digitals - Noves centralitats
<p>3.</p> <p>Energia i recursos naturals</p> <ul style="list-style-type: none"> - Model energètic - Aigua - Residus	<p>4.</p> <p>Patrimoni natural i resiliència</p> <ul style="list-style-type: none"> - NBS (solucions basades en la natura) - Infraestructura verda - Litoral i muntanya

Encaix de la dimensió amb els ODS

Dimensió 1. Equilibri territorial

Conceptes de partida

La dimensió territorial abasta el conjunt del territori i relaciona les ciutats amb tota la geografia, tot tenint en compte l'estructura, el disseny, la conservació i la regeneració d'entorns urbans. Considera els efectes que les ciutats tenen en el seu entorn, ja que la vida urbana té implicacions que van més enllà dels assentaments urbans, en camps tan rellevants per al territori com les infraestructures, la mobilitat, l'energia o l'aigua.

La connectivitat física i digital del territori, així com el model energètic, són clau per garantir la sostenibilitat i l'equilibri. És a partir d'aquesta visió integral que l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 dibuixa el model territorial, urbà i ambientalment sostenible que cal assolir en els pròxims anys, en l'horitzó 2050.

Reptes

- Avançar en l'**equilibri territorial**, revertint el despoblament de zones rurals, tot fomentant una distribució de la població més uniforme al llarg del territori, gràcies a la connectivitat digital i a la millora de la mobilitat.
  - Impulsar la **interrelació entre assentaments urbans** per assegurar un accés mínim a les prestacions i serveis, a tot el territori.
  - Revertir la pèrdua de **biodiversitat**, la fragmentació ecològica, la destrucció de recursos naturals i la degradació d'ecosistemes i de paisatges, així com la sobreexplotació dels recursos a causa de la concentració demogràfica de les grans ciutats, garantint el continu natural-urbà.
  - **Reduir la dependència energètica** de fonts no renovables com els combustibles fòssils, impulsar la producció d'energies renovables d'acord amb els objectius descrits a Prospectiva energètica de Catalunya a l'horitzó 2050 i transició energètica de Catalunya. Integració de les energies renovables en el mercat elèctric (2019), i reduir el consum d'energia sens perjudici del benestar i el creixement econòmic.
  - Avançar en la **rehabilitació energètica d'edificis**, tant residencials com industrials, per assolir una rehabilitació generalitzada dels existents.
  - Garantir la **gestió sostenible de recursos naturals** escassos com l'aigua, assegurant el cabal ecològic dels rius i lleres.
- Fomentar la **prevenció dels residus**, la reutilització i una gestió i tractament correctes.
  - **Descarbonitzar la mobilitat** i el transport i impulsar una mobilitat neta, reforçant el transport públic i les seves infraestructures, reduint la mobilitat privada i posant atenció a la logística d'última milla.
  - Abordar la **millora de la qualitat de l'aire** i assolir entorns saludables per a la vida humana a través d'eines digitals i de monitoratge basades en l'ús de dades.

Oportunitats

- La visió global en la planificació del territori i dels assentaments urbans com una oportunitat per **vincular el món urbà i el rural**, incorporar-hi tecnologia i impulsar un desenvolupament econòmic que posi les persones al centre.
- Les **xarxes de ciutats, les estratègies conjuntes i els pactes entre institucions** per construir una visió estratègica i integradora del territori, consensuada i compartida.
- La **tecnologia urbana disruptiva**, incloent-hi les TIC, per facilitar noves configuracions urbanes que afavoreixin la resiliència mediambiental i socioeconòmica.
- L'**autoconsum i la generació de proximitat** són oportunitats per assolir un sistema de producció elèctrica basat en energies renovables.
- L'**apoderament de la ciutadania i les empreses** en el procés d'integració del sistema energètic per consumir menys energia i que, alhora, sigui més eficient i es basi en energies renovables.
- La **fiscalitat verda** i les opcions de finançament, en el marc europeu, com una oportunitat per accelerar la rehabilitació energètica d'edificis, impulsar iniciatives de descarbonització, així com de gestió eficient i circular dels residus.
- L'actual procés d'**elaboració d'agendes urbanes** i dels seus **plans d'acció** a escala local constitueix una oportunitat per alinear objectius i sumar esforços de manera coordinada, per assolir els objectius de les transicions verdes i digitals, des d'una òptica territorial integrada i coordinada.
- La constant reducció dels costos de les tecnologies renovables per a la generació elèctrica i l'actual context d'augment dels costos de les matèries primeres, sobretot pel que fa als combustibles fòssils, com el petroli i el gas, suposa una oportunitat per forçar l'acceleració de la **conversió del sistema energètic** en un de nou basat en les fonts renovables.

Àmbits estratègics de la dimensió

1. Entorns habitables i sostenibles

Avançar cap a models urbans complexos i policèntrics, amb equilibri entre densitat residencial, activitat econòmica i altres usos; saludables i resilients, amb espais lliures, pròxims, de qualitat, verds i permeables amb els espais oberts del seu entorn; segurs, accessibles i inclusius.

I promoure una planificació integral del territori que abordi les interrelacions entre hàbitats i natura, tenint en compte els nuclis urbans, el territori natural, la muntanya, el litoral i les singularitats de cada entorn.

Línies d'actuació

Planejament i disseny urbà

- Identificar i tractar els obstacles socioeconòmics i dels espais existents als entorns urbans: barreres físiques, llocs infrautilitzats, equipaments en desús i espais marginals.
- Establir polítiques d'intervenció en el sòl urbà i rural habitat de manera integral i multisectorial: acció social, promoció econòmica i transformació urbana.
- Planificar els assentaments amb dotacions i serveis adequats per fomentar la vida de barri i la cohesió social a través dels usos compartits dels espais públics.
- Establir densitats de població i d'activitat econòmica adequades per a l'ús racional del sòl, tant en nous processos d'urbanització com en processos de reurbanització.
- Incloure el desenvolupament econòmic com un objectiu més de la planificació urbanística, que maximitzi les oportunitats de creixement econòmic del territori i la creació de llocs de treball.
- Introduir mecanismes que permetin sistematitzar les diagnòstics prèvies al desenvolupament territorial de manera que qualsevol procés de transformació es pugui avaluar des d'un punt de vista integral, prèviament al desenvolupament territorial.
- Potenciar la interrelació entre els assentaments urbans i el seu entorn periurbà.
- Planificar des de la concertació territorial i establir mecanismes per relacionar els dèficits residencials amb els laborals.
- Reduir la dispersió urbana en determinades zones on s'han dut a terme processos de suburbanització.

- Incrementar i prioritzar l'espai públic destinat a les persones en contraposició al destinat al transport privat.
- Impulsar un model de desenvolupament urbanístic que tingui en compte les necessitats residencials, d'usos de l'espai i d'infraestructura, presents i futures, compatible amb el respecte a l'entorn natural i climàticament neutre.
- Incorporar al plantejament i disseny urbà elements i infraestructures com els refugis climàtics que permetin reduir la vulnerabilitat davant els impactes del canvi climàtic.
- Fomentar un model urbà de baixes emissions on es redueixi la distància per a la mobilitat obligada, es millori el transport públic, es doni suport als modes de transport no motoritzats o amb motorització elèctrica, s'augmenti l'eficiència energètica i s'implantint energies renovables.
- Abordar en el planejament i disseny urbà els reptes del despoblament i les singularitats dels municipis petits.
- Promoure la qualitat arquitectònica i urbanística, el valor del paisatge urbà i la protecció del patrimoni.
- Promoure instruments de planificació urbanística coordinada a escala supramunicipal a les principals àrees urbanes.
- Elaborar estratègies territorials per projectar, dirigir o coordinar les grans accions i mesures que modelen l'ocupació del sòl i que, alhora, aborden temes sectorials.
- Definir un model d'ordenació urbanística integrador de la diversitat socioeconòmica, de gènere, cultural i territorial, que estableixi un model de desenvolupament sostenible i possibiliti un marc de competitivitat per al desenvolupament econòmic.
- Fomentar entorns urbans mixtos i evitar l'especialització funcional de teixits.
- Incorporar l'anàlisi i la perspectiva de gènere interseccional a l'urbanisme per garantir ciutats i pobles segurs i accessibles per a tota la població.
- Generar polítiques urbanístiques amb inversió en infraestructures que aportin dignitat i transformació social a tots els barris.
- Desenvolupar una metodologia d'anàlisi, avaluació i seguiment de la sostenibilitat dels projectes urbans amb capes d'informació i indicadors georeferenciats; i relació amb els diversos marcs existents: agendes urbanes i certificacions de sostenibilitat.
- Introduir incentius als projectes que promoguin els desenvolupaments urbanístics dissenyats per reduir al mínim el consum i la demanda d'energia operativa, així com les emissions de CO₂.

Dimensió 1.

Delta de l'Ebre

Usos del sòl

- Promoure la complementarietat i diversitat d'usos que estimulin l'activitat econòmica i l'oferta laboral, educativa i de lleure a tots els assentaments.
- Millorar la reutilització del sòl i reduir-ne l'ocupació neta en el desenvolupament urbà.
- Promoure la remodelació urbana, impulsant la rehabilitació i renovació, apostant per la reutilització dels sòls ja transformats, minimitzant el creixement en aquells no transformats.
- Desconstruir, restaurar i restituir espais degradats i de sòl de qualsevol classe urbanística amb edificacions o instal·lacions abandonades, sempre que sigui l'opció més adient per permeabilitzar o renaturalitzar.
- Impulsar un marc normatiu i una planificació que estableixin un model d'utilització del sòl sostenible, eficient i competitiu, que tinguin en compte la diversitat territorial.

Instruments de planejament

- Promoure l'adopció d'eines digitals de gestió urbanística que permetin estandarditzar dades tant en l'àmbit de les llicències com del planejament, i que possibilitin la predicció, modelització i simulació de projectes urbans.
- Agilitzar i simplificar els procediments d'aprovació i tramitació d'instruments de planejament i urbanístics.
- Adaptar els instruments de planejament urbanístic en funció del territori i les seves característiques, i evitar aplicar la mateixa lògica arreu.
- Crear una base de dades per fer transparent el procés i la gestió urbanística, fent públic el resultat final dels costos d'urbanització reals i del valor de repercussió de la transformació.
- Articular instruments urbanístics que tinguin capacitat d'adaptar-se a la realitat del moment en què s'han de desenvolupar: pla d'estructura versus pla de detall.
- Preveure règims diferenciats en funció de les particularitats de cada zona o tipus de municipis que contemplin l'especificitat de les zones rurals o de municipis en funció de les seves característiques.

Platja de Salou

- Adoptar mesures que facilitin la implantació de projectes específics d'interès estratègics o generals, tot flexibilitzant les eines de planejament.
- Desenvolupar mesures d'agilització i simplificació dels actes subjectes a control.

Logística d'última milla

- Revisar els criteris de planificació urbana tenint en compte els nous models de repartiment d'última milla en zona urbana.
- Implementar sistemes de repartiment d'última milla de baixes emissions.

2. Connectivitat territorial

Connectar i vertebrar tots els racons del territori. Avançar cap a un model territorial d'equilibri entre l'àrea metropolitana de Barcelona, les ciutats intermèdies i petites, els pobles i veïnats, tot generant noves centralitats que permetin millorar la proximitat de serveis, equipaments i centres de treball a Catalunya.

Avançar cap a l'equitat territorial a través de l'aposta per infraestructures de connectivitat –tant física com digital– del territori. I el desenvolupament d'un model de mobilitat nova com a servei (MaaS) integrada, multimodal, col·lectiva, connectada, descarbonitzada, inclusiva i segura.

Línies d'actuació

Mobilitat

- Impulsar sistemes urbans de mobilitat supralocals, especialment en municipis petits, per tal de fer efectiu l'accés de la ciutadania als serveis i infraestructures en condicions d'equitat i evitar processos de despoblament.
- Millorar la freqüència, capacitat, seguretat i qualitat del servei ferroviari tant pel que fa al transport de mercaderies com al transport de persones.
- Millorar les infraestructures i la connectivitat territorial: incentivar les connexions entre municipis mitjans.
- Millorar el transport entre els àmbits productius i els entorns residencials.

Dimensió 1.

- Promocionar les infraestructures físiques i digitals per a una mobilitat integrada i connectada.
- Estendre el model de carreteres 2+1 per aconseguir una xarxa viària més segura.
- Consolidar els grans eixos viaris de Catalunya per resoldre problemes viaris, àmbits de congestió i millores de la seguretat.
- Ampliar la xarxa de transport públic de tots els operadors ferroviaris per aconseguir un augment de les freqüències i la millora de la intermodalitat i la sostenibilitat.
- Desplegar la T-mobilitat i assolir la integració tarifària del conjunt del sistema de transports de Catalunya.
- Dur a terme actuacions de millora per afavorir l'accessibilitat de persones amb diversitat funcional i l'adaptació a la normativa vigent en el sistema de transport públic integrat.
- Desplegar la xarxa Expres.cat, xarxa d'autobusos d'altres prestacions, i la xarxa BRCAT (Bus Ràpid Trànsit) per connectar les diverses xarxes de transport existents a les principals zones urbanes de Catalunya.
- Reforçar les autoritats de transport metropolitanes i redactar els plans de mobilitat corresponents.
- Impulsar la resiliència de les infraestructures ferroviàries per adaptar-les als impactes del canvi climàtic i als avenços tecnològics i minimitzar l'impacte del seu envelliment.
- Promoure i facilitar la compatibilitat de les diferents modalitats de transport amb els vianants.
- Implantar noves vies ciclistes per al desenvolupament de la xarxa pedalable interurbana.
- Definir la regulació del sistema de transport públic de viatgers fins a nou places (VTC, taxi).
- Digitalitzar la gestió de les infraestructures de mobilitat i adaptar-la a les noves realitats de mobilitat com a servei.
- Fomentar la mobilitat sostenible en les noves implantacions residencials o d'activitats.
- Garantir els mecanismes i instruments que assegurin la transversalitat de gènere en la mobilitat.
- Impulsar la mobilitat elèctrica i connectada.
- Reforçar i fomentar l'ús del transport públic per fer-lo accessible, suficient i de qualitat per a tothom en condicions de seguretat i inclusivitat.
- Promoure models de digitalització de la mobilitat, incorporant accions per fomentar zones de baixes emissions i rutes multimodals a tot Catalunya.
- Implantar una mobilitat neta, segura i connectada.

Grans infraestructures

- Promoure estratègies de digitalització dels ports i aeroports per consolidar la infraestructura i adaptar-la a les noves realitats de l'economia productiva, promovent-ne l'electrificació per reduir-ne les emissions.

Infraestructures digitals

- Utilitzar la tecnologia per millorar la gestió de la ciutat: sensors, sistemes integrals de dades, intel·ligència artificial.
- Garantir una bona connectivitat d'Internet als edificis i elements urbans.
- Millorar la connexió tecnològica dels habitatges.
- Potenciar l'ús de les eines digitals per a la detecció precoç de riscos i sistemes d'alertes en la planificació urbana.
- Promoure el desenvolupament d'infraestructures de connectivitat i de processament de dades d'accés distribuït i d'alta qualitat.
- Desplegar la xarxa de fibra òptica pública a tots els municipis.
- Promoure l'arribada de sistemes de cable submarí per garantir la connectivitat internacional d'alta capacitat.

Noves centralitats

- Potenciar la xarxa de ciutats intermèdies i les múltiples centralitats al territori, promovent-ne la connectivitat i amb una planificació d'equipaments i serveis de proximitat, una diversitat d'usos i una densitat adequada, que afavoreixin les ciutats de 15 minuts.

3 Energia i recursos naturals

Transitar cap a un model energètic neutre en carboni, fonamentat en l'Internet de l'energia: descentralitzat i basat en els *prosumidors* (productors i consumidors), connectat en xarxa i digital, universal, local, i que es basi en energies netes i renovables, en l'eficiència i en la reducció del consum.

Garantir un ús eficient dels recursos naturals i una gestió circular dels residus.

Línies d'actuació

Model energètic

- Promoure i impulsar actuacions per avançar en la sobirania energètica.
- Impulsar la producció d'energies renovables a escala gran i petita.
- Introduir els canvis normatius per afavorir l'autoproducció i la reducció de consum energètic.
- Impulsar projectes destinats a la reducció de les emissions dels sectors productius i del sector públic.
- Facilitar la rehabilitació energètica del parc d'habitatges.
- Impulsar el model d'Internet de l'energia: distribuïda, connectada i digital, tant en la generació com en el consum.
- Reduir la vulnerabilitat del sistema energètic català i garantir el dret a l'accés de l'energia com a bé comú essencial.
- Aprovar la planificació territorial sectorial per a la implantació de les energies renovables a Catalunya.
- Impulsar les noves tecnologies TIC (cadena de blocs o *blockchain*, etc.) com a eines facilitadores de la transició energètica i de l'empoderament del consumidor en aquest nou model energètic.
- Impulsar un nou model centrat en el desplegament a gran escala de les energies renovables, un nou disseny del sistema elèctric que tingui en compte el seu emmagatzematge.
- Orientar la recerca, el desenvolupament i la innovació en energia cap a la transició energètica.
- Descarbonitzar els sectors econòmics, principalment el sector primari i industrial.
- Posar en pràctica els conceptes d'edificis de consum gairebé nul i de zero emissions i la rehabilitació del parc d'edificis existents.
- Impulsar la transició justa i inclusiva, lluitar contra la pobresa energètica i defensar el consumidor vulnerable.
- Apostar per l'autoconsum i la generació de proximitat.
- Preservar la utilització de la biomassa per a usos tèrmics i com a matèria primera.
- Establir el finançament adequat per a la transició energètica.
- Impulsar l'economia circular i fomentar la bioeconomia.

Aigua

- Fomentar la bona gestió i l'ús sostenible de l'aigua: la depuració i la reutilització de l'aigua per tal de no malbaratar un recurs que és escàs i de primera necessitat i assolir el bon estat de les masses d'aigua.
- Promoure plans específics d'abastament i gestió de l'aigua en tots aquells assentaments on hi ha activitat estacional vinculada al turisme.
- Aconseguir que tota la població en sòl urbà de Catalunya tingui garantit l'accés permanent a l'aigua potable, assegurant l'existència i la qualitat del recurs.
- Completar el sanejament adequat de les aigües residuals produïdes per la població i les activitats econòmiques.

Parc eòlic del Perelló

Residus

- Promoure hàbits de vida i consum més sostenibles i amb baix impacte sobre el medi ambient i la salut de les persones, i augmentar la conscienciació i la formació ambiental de la ciutadania.
- Optimitzar la gestió dels fluxos de recursos i residus des d'una òptica de proximitat i d'economia circular tenint en compte la jerarquia de residus (prevenció, reparació i reutilització, reciclatge, etc.).
- Garantir una planificació d'infraestructures de gestió de residus integral i equilibrada, així com reforçar els mecanismes de control i inspecció per evitar l'exportació de residus a països que no tinguin les infraestructures, les condicions laborals i els controls ambientals adequats.
- Promoure nous models i espais d'activitat econòmica integrats que fomentin l'economia circular, basats en la desmaterialització i servilització o en models equivalents.
- Millorar els marcs normatius per promoure l'ús eficient dels recursos i una correcta gestió de residus.
- Potenciar la prevenció en la generació de residus i millorar-ne la gestió.

4. Patrimoni natural i resiliència

Aprofitar la natura per millorar la qualitat de vida. Potenciar la infraestructura verda i blava urbana i periurbana com a sistema proveïdor de serveis ecosistèmics, posant-la en valor i incrementant-ne la superfície i connectivitat, per tal de frenar la pèrdua de biodiversitat.

Apostar per solucions basades en la natura (NBS) per augmentar la resiliència del territori davant el canvi climàtic.

Línies d'actuació

Solucions basades en la natura (NBS)

- Potenciar el verd urbà de qualitat, amb biodiversitat, i articulat en xarxa, com a element essencial per a la salut de les persones, la sostenibilitat i resiliència dels assentaments urbans.
- Reconèixer i millorar la funcionalitat i la qualitat ecològica dels sistemes de suport i producció

de la matriu biofísica: cicle de l'aigua i sobirania alimentària.

- Preservar els espais fluvials i inundables, fomentar les solucions basades en la natura i la recàrrega dels aqüífers.
- Identificar i caracteritzar els elements i funcions clau de la infraestructura verda com a base per a la seva planificació i implementació en les diverses tipologies urbanes.
- Articular instruments i mecanismes que facilitin el finançament per a l'establiment i la gestió de la infraestructura verda i les solucions basades en la natura.
- Potenciar la integritat i diversitat del mosaic paisatgístic en l'entorn periurbà per afavorir el tancament dels cicles metabòlics, com el de l'aigua, els aliments o els residus, i incrementar-ne l'eficiència perquè redueixi les externalitats negatives que poden provocar algunes activitats desenvolupades a la ciutat.
- Millorar la connectivitat ecològica interna de la infraestructura verda urbana i la seva continuïtat amb la infraestructura verda periurbana i regional.
- Incrementar els serveis d'aprovisionament d'aliments en l'àmbit urbà i periurbà vinculats a la infraestructura verda mitjançant la recuperació i reconversió de sòls agraris vers la producció agroecològica.
- Optimitzar la capacitat de la infraestructura verda com a prestadora de serveis de regulació climàtica i reducció de riscos naturals i minimització d'impactes dels episodis meteorològics extrems.

Infraestructura verda

- Reconèixer i potenciar la transversalitat del paisatge com a eina d'innovació econòmica local a la gestió del territori i com a portador d'intangibles econòmics en tota mena de territoris: urbans, periurbans, de ruralitat, etc.
- Protegir, preservar i millorar el patrimoni natural existent en els hàbitats urbans i periurbans i la seva biodiversitat.
- Projectar i generar nova infraestructura verda amb una visió sistèmica i adaptada a les prioritats de cada hàbitat urbà.
- Garantir la coherència i la integració de les diverses escales de la infraestructura verda (urbana, local i regional) per maximitzar les funcions ecològiques i els serveis dels ecosistemes.

Port de l'Estartit

- Millorar el coneixement de la infraestructura verda i desenvolupar indicadors per caracteritzar-ne els elements, funcions i serveis en les diverses tipologies urbanes.
- Establir procediments d'avaluació periòdica de l'estat de la infraestructura verda, de l'assoliment dels objectius de millora per al benestar de les persones i de rendiment de comptes de les iniciatives realitzades.
- Conservar els valors ecològics i funcionals del bosc i gestionar preventivament els riscos naturals.

Litoral i muntanya

- Impulsar estratègies de reducció de la vulnerabilitat, en particular del litoral català, davant els impactes del canvi climàtic.
- Promoure una nova llei de muntanya que doni resposta a les característiques específiques dels municipis de muntanya (baix pes demogràfic, orografia, atomització, patrimoni, recursos naturals, etc.).
- Desplegar instruments per a la protecció i ordenació del litoral, i donar resposta als reptes de l'emergència climàtica mitjançant un model de gestió integrada de l'espai costaner.

Dimensió 1.

Dimensió	Àmbits estratègics	Línies d'actuació	Nombre d'accions	Encaix dimensió ODS
 Equilibri territorial	 D1.1 Entorns urbans habitables i sostenibles	Planejament i disseny urbà	23	
		Usos del sòl	5	
		Instruments de planejament	8	
		Logística de l'última milla	2	
		4 línies d'actuació	38	
	 D1.2 Connectivitat territorial	Mobilitat	23	
		Grans infraestructures	1	
		Infraestructures digitals	7	
		Noves centralitats	1	
		4 línies d'actuació	32	
	 D1.3 Energia i recursos naturals	Model energètic	18	
		Aigua	4	
		Residus	6	
			3 línies d'actuació	
	 D1.4 Patrimoni natural i resiliència	Solucions basades en la natura	9	
		Infraestructura verda	7	
Litoral i muntanya		3		
		3 línies d'actuació	19	
	Total	14 línies d'actuació	117 accions	

Dimensió 2. Prosperitat econòmica

Generar dinamisme i prosperitat econòmica a partir del reforç dels sectors tradicionals, de nous models productius i de les noves oportunitats que sorgeixen de l'economia digital i verda.

Àmbits estratègics i línies d'actuació

1.

Economia d'alt valor afegit digital i verda

- Transformació productiva
- Model turístic
- Nova economia digital
- PAES i logística

2.

Talent i emprenedoria

- Formació i capacitació
- Emprenedoria
- Noves formes de treball

3.

Recerca i transferència tecnològica

- Recerca i transferència tecnològica

4.

Economia circular

- Model alimentari
- Circularitat en la construcció i nous materials constructius

Encaix de la dimensió amb els ODS

Dimensió 2. Prosperitat econòmica

Conceptes de partida

Catalunya ha de garantir el futur econòmic generant dinamisme i prosperitat, vinculat a nous models productius i noves oportunitats de l'economia digital.

Així, la dimensió econòmica fa referència a tot el que té relació amb el model productiu de Catalunya: des de la recerca i la transferència tecnològica, al talent i l'emprenedoria o l'economia d'alt valor afegit i digital.

Alhora, es consideren les oportunitats que els entorns urbans, donada la seva escala i capacitat d'aglomeració, generen a l'hora d'assolir models de creixement més sostenibles. I, també, com aquests es relacionen amb l'entorn rural i natural a través d'un model econòmic que es fonamenti sobre cadenes de valor complementàries i basades en la circularitat.

Així doncs, Catalunya prioritza un model econòmic capaç d'aprofitar les noves oportunitats que genera la digitalització, clau per a l'atracció i retenció de talent. És necessari, doncs, continuar desenvolupant activitats de recerca, innovació i transferència de tecnologia i de coneixement, apropant-la al mercat. I, alhora, millorar la productivitat de l'economia catalana, que cada cop més s'ha de basar en activitats d'alt valor afegit, respectuoses amb el medi ambient per assolir un model productiu i econòmic sostenible el 2050.

Reptes

- **Revertir la desindustrialització** de l'economia catalana i impulsar la competitivitat de tots els sectors productius.
- **Revertir la baixa inversió en recerca i desenvolupament** i equiparar-se, com a mínim, a la mitjana europea, entenent el factor tecnològic com a factor productiu clau per assegurar un creixement econòmic de Catalunya a llarg termini, sostenible i que es basi en el valor afegit en lloc de la competitivitat en salaris.
- **Fomentar i accelerar la internacionalització** del teixit productiu català, que contribueixi a la resiliència econòmica empresarial.

- **Impulsar la transformació dels residus en recurs** i treballar conjuntament amb la indústria per trobar maneres de revaloritzar els residus i generar llocs de treball al voltant d'aquesta activitat.
- **Passar d'un model d'economia lineal a un model circular.** Tenir en compte criteris d'ecodisseny en la fabricació de productes per a reduir el seu impacte ambiental.
- **Revertir la pèrdua de llocs de treball i generar-ne de nous** que s'adaptin als nous models productius, prioritant la formació i capacitació digital per augmentar la descentralització d'activitats econòmiques i assolir la descarbonització i més inclusió sociolaboral.

Oportunitats

- L'actual ecosistema universitari de Catalunya i els centres de recerca i de transferència tecnològica, pròxims al mercat a través de la seva relació amb el sector productiu, posicionen Catalunya com a societat de ciència i d'innovació; alhora, són fonamentals per atraure talent, així com per assolir un **model econòmic resilient, generador d'innovació i basat en el valor afegit.**
- Les noves tecnologies i el desenvolupament digital del teixit empresarial català representen una oportunitat per avançar cap a una **economia digital i digitalitzada**, que permeti un augment de la productivitat i que es basi en el talent, la innovació, l'emprenedoria i la circularitat.
- L'orientació dels models de negoci cap als mercats digitals, a través de **noves oportunitats de negoci** basades en les plataformes per ampliar i diversificar les carteres de clients i assolir una resiliència més gran a xocs econòmics en mercats locals i nacionals.
- **L'avenç tecnològic més enllà del fet digital**, com una oportunitat per optimitzar els processos productius i fer-los més eficients i menys demandants de matèries primeres, i que permetin millorar la competitivitat del sector productiu català.
- La **internacionalització de les empreses**, per ampliar les cadenes de valor i obrir-se a nous mercats, com a incentiu per esdevenir més competitives, incorporar tecnologies disruptives i atraure talent estranger.
- **Nous models i opcions de finançament i la millora de la fiscalitat verda** per impulsar la reorientació productiva i del consum amb l'objectiu d'assolir un territori climàticament neutre.

Dimensió 2.

- Un **turisme sostenible i més indústria farmacèutica, biotecnològica i alimentària sostenible**, com a oportunitats d'impuls productiu i de models empresarials que contribueixin a la transformació econòmica de Catalunya cap a la diferenciació, la competitivitat, la sostenibilitat i, finalment, la resiliència econòmica.
- La **revalorització dels residus i l'impuls de l'economia circular** com a oportunitat per generar una ocupació verda, al voltant d'activitats sostenibles que ajudin a mitigar la reducció de llocs de treball en indústries i activitats econòmiques tradicionals brutes.
- **L'entorn emprenedor català i l'ecosistema d'start-ups tecnològiques** de l'entorn de Barcelona presenten una oportunitat per dirigir la conversió econòmica de Catalunya vers sectors amb un fort component tecnològic i de valor afegit.
- La presència de **sectors econòmics** clau com el farmacèutic o el de l'automòbil tenen un gran potencial per **impulsar la circularitat**. A més, les potencialitats de l'entorn natural, com la gran quantitat de boscos (regenerables) i altres zones naturals del territori són una oportunitat per basar el model econòmic en el concepte de la circularitat.
- El **teletreball és una oportunitat per descentralitzar les activitats** econòmiques i fer valer zones del territori amb menys oportunitats laborals.
- Promoure la competitivitat de les àrees industrials i impulsar la indústria 4.0.
- Evolucionar el model socioeconòmic cap a un de més respectuós amb l'entorn i les persones, que tingui en compte els límits del planeta, aposti per una economia saludable i minimitzi la generació d'emissions.
- Fer un aprofitament fuster i no fuster del bosc integrat. Crear indústria forestal en el medi rural des del sector primari que aporti més valor a la fusta i connecti els diferents esglaons de la cadena (des de la gestió forestal a la comercialització).
- Fomentar processos per atraure activitats tractores que permetin diversificar l'economia rural en coordinació amb l'*Estratègia de la Bioeconomia de Catalunya 2021-2030 (EBC2030)*, Generalitat de Catalunya 2020.
- Implementar l'economia circular com a oportunitat per al món rural en coordinació amb l'*Estratègia de Bioeconomia de Catalunya 2021-2030 (EBC2030)*, Generalitat de Catalunya 2020.
- Utilitzar les eines digitals per facilitar la transformació de l'activitat productiva i orientar-la a la neutralitat climàtica.
- Fomentar la transformació digital del model productiu i dels serveis a través d'accions específiques en els sectors i empreses.

Àmbits estratègics de la dimensió

1. Economia d'alt valor afegit, digital i verda

Transformar els sectors productius i d'impacte social per al futur. Fomentar models de negoci disruptius aprofitant el potencial econòmic del territori per millorar la competitivitat, la responsabilitat social i l'ocupació industrial, i modernitzar el sector secundari. Promoure clústers de coneixement, fomentar les noves tecnologies, facilitar la creativitat i la innovació i buscar més valor afegit en la generació de productes i serveis.

Línies d'actuació

Transformació productiva

- Promoure la competitivitat de la indústria, aprofitant sinergies entre empreses de qualsevol sector a partir de la compravenda o la transformació dels subproductes.

Model turístic

- Promoure el desenvolupament d'estratègies específiques per al turisme que incloguin l'anàlisi de l'ús de sòl i de l'aigua per part de les diferents modalitats turístiques, l'aplicació de noves tecnologies, la promoció del turisme local i les singularitats de cada territori.
- Potenciar el turisme a tot el territori, que posi en valor el patrimoni cultural, paisatgístic, gastronòmic, històric, industrial, etc., i que contribueixi a una millor distribució territorial de l'activitat i de la seva desestacionalització.
- Afavorir la transformació del sector turístic perquè sigui de més qualitat i amb més sostenibilitat ambiental, econòmica i social.
- Continuar fomentant la creació i promoció d'un producte turístic més singular, associat als valors de cada destinació, i diversificar l'oferta turística al voltant de l'impuls d'experiències 4D (desestacionalitzades, desconcentrades, diversificades i que generin més despesa).

Dimensió 2.

Monestir de Sant Cugat del Vallès

- Implementar un model turístic sostenible i competitiu mitjançant l'elaboració d'un pla territorial sectorial de turisme.

Nova economia digital

- Promoure el desenvolupament de tecnologies digitals disruptives que aportin nou valor i tendeixin a una nova indústria d'alt valor afegit i contribueixin a la sobirania digital europea.
- Posicionar internacionalment Catalunya com un concentrador (*hub*) digital de referència per atraure empreses i inversions en l'àmbit de la nova economia digital en pols digitals distribuïts en el territori.
- Consolidar polítiques d'impuls de les tecnologies digitals avançades (5G, cadena de blocs o *blockchain*, dades massives o *big data*, intel·ligència artificial, quàntica, *new space*, drons, robòtica) i

fomentar programes per enfortir l'ecosistema digital i tecnològic català.

- Impulsar accions específiques de suport a la creació i potenciació d'empreses de base tecnològica, amb especial atenció als sectors emergents.
- Fomentar el desenvolupament i la implantació de nous models de negoci vinculats al comerç electrònic i les plataformes col·laboratives.
- Fomentar l'ús del català en el desenvolupament de noves tecnologies.

Polígons d'activitat econòmica (PAE) i logística

- Acompanyar l'activitat econòmica als emplaçaments més convenients i donar a conèixer internacionalment la potencialitat de tots els emplaçaments del territori.
- Fomentar el desenvolupament de centres logístics per poder oferir una bona xarxa de distribució i potenciar les xarxes locals i regionals de proximitat.
- Promoure una estratègia logística per a la internacionalització de l'economia catalana que inclogui la digitalització dels serveis de mobilitat de mercaderies i la logística.
- Localitzar els sòls adequats i delimitar i ordenar sectors d'interès supramunicipal destinats a l'activitat econòmica, integrats territorialment, ben connectats, interrelacionats amb els entorns urbans i que tinguin producció d'energia a partir de fonts renovables.
- Reforçar els sistemes de connectivitat i mobilitat sostenible dels polígons d'activitat econòmica.

2. Talent i emprenedoria

Potenciar la generació de talent, pensant en el sector productiu i les necessitats futures, posant el focus en la capacitat digital dels treballadors i en l'aprenentatge continu d'acord amb als avenços tecnològics i digitals, amb l'objectiu de fomentar una emprenedoria socialment responsable.

Consolidar el territori com un entorn d'atracció i retenció de talent, posant en valor factors competitiu com són les infraestructures, la digitalització de l'economia, les formes de treball híbrides i la qualitat de vida.

Línies d'actuació

Formació i capacitació

- Enfortir la xarxa educativa amb projectes formatius per a totes les edats i posar en servei a tots els centres espais per a l'educació en el lleure.
- Promoure llocs de treball de qualitat per a tothom. Fomentar l'empoderament de les persones i la igualtat de gènere i incorporar la perspectiva de gènere interseccional.
- Garantir l'accés a una formació tècnica, professional i superior per a tothom.
- Dissenyar programes d'educació i formació enfocats a un bon nivell d'aptitud professional per cobrir l'especialització dels nivells mitjans i alts de les organitzacions. Potenciar les capacitats d'evolució intel·lectual i professional de les persones per adaptar-se a canvis futurs.
- Promoure el talent digital i la formació acadèmica universitària i de postgrau en àmbits científics i tècnics.
- Vetllar per l'accés universal a la digitalització.
- Implantar programes i mesures destinades a la captació i desenvolupament de talent de la nova economia digital i verda al llarg de totes les fases del cicle formatiu i laboral.

Emprenedoria

- Potenciar la capacitat del teixit empresarial català per mitjà del binomi format per la internacionalització i la innovació, estimular la creació d'ocupació industrial i impulsar l'emprenedoria.
- Fomentar l'emprenedoria i la continuïtat del negoci reforçant canals de creixement empresarial.
- Impulsar l'emprenedoria dels nous models de negoci relatius a l'economia circular.

Noves formes de treball

- Incrementar la dotació de tercers espais compartits de treball (*coworking*) per a persones treballadores autònomes, nòmades, creatives o digitals per reforçar la interacció i les oportunitats de negoci a tot el territori.
- Fomentar les formes de treball híbrides com a mesura per a l'equitat territorial i la promoció de models de gestió del temps més eficients, que augmentin la competitivitat de les empreses per tal de millorar-ne la productivitat.

- Fer possible la sostenibilitat energètica per a l'estalvi d'energia derivat de la compactació d'horaris i la disminució d'emissions contaminants per la reducció dels desplaçaments al lloc de treball, evitant desplaçaments innecessaris.
- Impulsar el treball per objectius i resultats, i implantar metodologies per mesurar el progrés dels equips i les persones.

3. Recerca i transferència tecnològica

Impulsar la recerca científica i tecnològica orientada al sector productiu i al reforç competitiu de l'economia.

Aprofitar els actius i les infraestructures científiques i tecnològiques singulars presents a Catalunya, posar en valor els centres d'investigació capdavanters i els parcs científics i tecnològics, i establir mecanismes per assolir la transferència del coneixement.

Línies d'actuació

Recerca i transferència tecnològica

- Impulsar una recerca orientada a missions per atendre els reptes de país i la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible.
- Impulsar els processos de transferència de tecnologia i de coneixement de les universitats, centres de recerca i tecnològics cap al teixit productiu.
- Promoure la transferència de coneixement i espais d'innovació i cocreació digital en el món rural.
- Promoure les àrees 5G com a oportunitats per crear espais territorials on s'agrupin diferents iniciatives orientades a promoure la transformació digital dels diferents sectors productius i serveis públics.
- Potenciar la creació de laboratoris oberts (*living labs*) vinculats a les ciutats i territoris intel·ligents per fomentar iniciatives innovadores amb la participació del món local i la col·laboració publicoprivada.

4. Economia circular

Garantir la transició cap a un model econòmic i de consum que sigui circular i verd; incorporar els principis d'ús eficient dels recursos en cada fase de la cadena de valor, des de la fase d'extracció, producció, transport, consum, tractament i recuperació de residus.

Línies d'actuació

Model alimentari

- Millorar la producció i abastament d'aliments de proximitat per aconseguir ser cada vegada més autosuficients en l'àmbit de l'alimentació.
- Prevenir i reduir les pèrdues i el malbaratament alimentari al llarg de la cadena alimentària.
- Impulsar l'aprofitament dels aliments, la bioeconomia circular i els sistemes agroalimentaris sostenibles.
- Reduir el malbaratament alimentari en els sectors primari i agroalimentari, incloent-hi la distribució a l'engròs.

Circularitat en la construcció i nous materials constructius

- Fomentar la utilització de materials constructius que puguin ser reciclats fàcilment amb alta qualitat i es puguin reincorporar a la cadena de valor.
- Incorporar l'anàlisi mediambiental en tot el cicle de vida de la construcció.
- Afavorir la promoció de l'eficiència energètica i la sostenibilitat ambiental com a elements determinants en la construcció i en la rehabilitació.
- Dissenyar les noves edificacions seguint criteris de consum energètic (*Edifici d'energia gairebé zero - nZEB*) i incorporant instal·lacions d'alta eficiència energètica i generació d'origen renovable.
- Potenciar la circularitat en la construcció d'obra nova i en la rehabilitació d'edificis pel que fa a sistemes constructius, disseny, metodologies, transformació i reversibilitat d'edificis, i cicle de vida dels materials i dels edificis.
- Promoure la inversió en recerca de nous materials constructius en consonància amb les necessitats del mercat, per assegurar una alta aplicabilitat i impacte en l'economia i la sostenibilitat mediambiental.

Plaça de l'Església de l'Espluga de Francolí

Dimensió 2.

Dimensió	Àmbits estratègics	Línies d'actuació	Nombre d'accions	Encaix dimensió ODS
 Prosperitat econòmica	 D2.1 Economia d'alt valor afegit, digital i verda	Transformació productiva Model turístic Nova economia digital PAES i logística 4 línies d'actuació	8 5 6 5 24	
	 D2.2 Talent i emprenedoria	Formació i capacitació Emprenedoria Noves formes de treball 3 línies d'actuació	7 3 4 14	
	 D2.3 Recerca i transferència tecnològica	Recerca i transferència tecnològica 1 línies d'actuació	5 5	
	 D2.4 Economia circular	Model alimentari Circularitat en la construcció i nous materials constructius 2 línies d'actuació	4 6 10	
Total		10 línies d'actuació	53 accions	

Dimensió 3. Equitat social

Avançar cap a una societat més equitativa i cap a un nou contracte social que garanteix els drets fonamentals i que no deixa ningú enrere.

Àmbits estratègics i línies d'actuació

1.

Societat cohesionada i integradora

- Habitatge
- Ciutats d'acollida
- Ciutats de cures

2.

Vida de qualitat, saludable i segura

- Entorns i hàbits saludables
- Seguretat, gènere i infància

3.

Serveis públics digitals centrats en la ciutadania

- Serveis públics digitals centrats en la ciutadania

4.

Identitat i cultura

- Cultura, patrimoni i llengua
- Interacció cultural entre ciutats

Encaix de la dimensió amb els ODS

Dimensió 3. Equitat social

Conceptes de partida

Catalunya ha d'avançar cap a una societat més equitativa i pròspera, i cap a un nou contracte social que garanteixi els drets i que no deixi ningú enrere.

La dimensió social posa el focus en la persona i la societat, i és imprescindible per entendre com els assentaments humans són espais d'interacció social, de desenvolupament d'activitats econòmiques i, en general, de creació d'oportunitats. L'agenda urbana catalana concep la dimensió social de manera integral i participativa per tal de gestionar els riscos que dificulten la inclusió social, la segregació, i evitar ineficiències i desequilibris.

Reptes

- **Garantir la igualtat d'oportunitats per tothom**, evitar la gentrificació als barris i facilitar la vida comunitària.
- **Construir hàbitats urbans saludables que potenciïn la qualitat de vida**, el desenvolupament integral de les persones i la preservació del medi natural.
- **Reforçar la xarxa de serveis públics i adaptar l'habitatge a les noves necessitats i demandes**, originades pel gradual envelliment de la població, que es preveu que continuï més enllà del 2050, així com per als nous models de família.
- **Reduir la pobresa, les desigualtats i l'exclusió social** a Catalunya, posant atenció en l'esclatxa digital, amb forta afectació en col·lectius vulnerables per raó d'edat o renda.
- **Fer front al risc d'exclusió residencial per situacions de vulnerabilitat i d'emergència econòmica i social, vetllant per l'accés a un habitatge digne, assequible, sostenible i connectat**. Per tant, entendre l'habitatge com un dret i facilitar-ne l'accés a la població jove i als col·lectius més vulnerables.
- **Fomentar la conciliació de la vida laboral i social, impulsar els nous usos del temps** des d'una perspectiva general, que faci compatibles els temps de cura, de formació, de feina, d'oci i altres, contribuint a assolir més benestar i una àmplia resiliència social.

- **Transformar i digitalitzar els serveis públics**, perquè siguin personalitzats i proactius, i anticipin i facin front als reptes socials i les necessitats i demandes de la ciutadania.
- **Preservar el patrimoni arquitectònic, cultural, artístic**, tant material com immaterial de Catalunya, potenciant-lo i reivindicant la llengua com a element troncal de la cultura catalana.

Oportunitats

- El fort component associatiu, format per ateneus, casals de barri, associacions culturals i altres organitzacions, són clau per assolir i fomentar **barris dinàmics, amb una alta cohesió social**, i per promoure espais d'interacció i socialització.
- Les polítiques de foment dels **nous usos del temps i les noves o creixents modalitats de treball, com ara el teletreball**, són una oportunitat per contribuir a la conciliació entre la vida familiar i la laboral.
- La digitalització és una oportunitat per fer arribar a més persones **millors serveis, en forma de personalització i proactivitat, que siguin capaços d'anticipar-se a les necessitats individuals de la ciutadania**. I, per tant, respondre millor a les necessitats socials, sobretot de col·lectius més vulnerables.
- La capacitat de configurar **entorns respectuosos amb els actius patrimonials i naturals del territori** que, al seu torn, contribueixin a preservar el patrimoni arquitectònic i cultural, i fomentin hàbits de vida saludables.
- Ser una **societat d'acollida; el fort arrelament d'algunes tradicions i el sentiment de pertinença a Catalunya** de gran part de la ciutadania, és una oportunitat per enfortir i preservar els actius patrimonials i culturals de Catalunya, també entre persones nouvingudes.
- La **rehabilitació energètica d'edificis és una oportunitat per reduir la pobresa energètica**, augmentar la inclusió social i fer partícip a la ciutadania en polítiques alineades amb la transició verda i digital.
- Els fòrums de col·laboració, les xarxes de ciutats i les institucions supramunicipals són una oportunitat per enfortir la interrelació cultural entre diferents ciutats i punts del territori.

Àmbits estratègics

1. Societat cohesionada i integradora

Garantir i facilitar l'accés i la permanència a un habitatge digne i adequat a totes les persones, així com als serveis i subministraments bàsics, i els drets fonamentals, inclosos els drets digitals, que garanteixin el seu benestar.

Línies d'actuació

Habitatge

- Fomentar la retenció de la població a través de polítiques que garanteixin el dret universal a l'habitatge.
- Incrementar el parc d'habitatges assequibles amb tots els mecanismes disponibles. L'accés a un habitatge digne és un mecanisme imprescindible per al desenvolupament social, la lluita contra les desigualtats i la protecció dels col·lectius vulnerabilitzats.
- Identificar les situacions de vulnerabilitat urbana per tal de distingir entre la dimensió social i residencial, i per evitar que es retroalimentin.
- Impulsar polítiques de suport a les famílies per evitar l'exclusió social i assegurar l'accés a l'habitatge mitjançant una oferta suficient d'habitatge social i públic de lloguer accessible.
- Potenciar la col·laboració públicoprivada per a l'ampliació del parc d'habitatge d'ús social i fomentar la implicació d'entitats sense ànim de lucre.
- Aplicar un règim específic per a la reserva d'habitatge de protecció oficial que respongui a la realitat de la situació del món rural.
- Potenciar l'ús social de l'habitatge, que limiti eventualment altres usos, com l'ús turístic, especialment en zones tensionades.
- Fomentar diferents tipologies d'ús i tinença d'habitatge.
- Prevenir i millorar la gestió de situacions d'emergència residencial.
- Millorar l'accessibilitat dels habitatges.
- Impulsar mecanismes que permetin abordar la problemàtica de l'habitatge des de la supramunicipalitat.
- Fomentar polítiques d'accés a l'habitatge adaptades a les necessitats rurals.
- Promoure polítiques per a la rehabilitació d'habitatges en el món rural.

Nous habitatges a Vielha

- Actuar en municipis o sistemes urbans amb una demanda contrastada i on el mercat requereix sobreesforç del ciutadà per accedir a un habitatge.
- Evitar que els consumidors vulnerabilitzats arribin a una situació de pobresa energètica promovent el disseny i construcció d'edificis de consum gairebé nul (NZEB) en els nous edificis de protecció oficial.
- Garantir habitatges socials assequibles per a totes les persones i unitats de convivència familiars: unipersonals, monoparentals, famílies nombroses, plurifamiliars, persones amb discapacitat, etc.
- Impulsar polítiques adreçades a col·lectius amb dificultats d'accés o permanència a l'habitatge (gent gran, joves, persones amb discapacitat, etc.).

Ciutats d'acollida

- Impulsar l'acollida de persones nouvingudes per tal de prioritzar la seva inserció sociolaboral o socioeducativa i el seu sentiment de pertinença i de contribució a l'entorn que els acull.
- Reduir la polarització social per millorar la cohesió social i la integració intercultural, també a través de la llengua catalana.
- Garantir els drets i promoure la igualtat d'oportunitats en la infància per adoptar mesures per lluitar contra la pobresa infantil que garanteixin la cobertura de les necessitats bàsiques d'infants i adolescents en risc d'exclusió social.
- Avançar en el coneixement sobre la pobresa, la inclusió social i la desigualtat de rendes entre persones i territoris a Catalunya per millorar l'adequació de les polítiques a la realitat territorial.
- Promoure la convivència i la cohesió social als barris, viles i ciutats d'una societat diversa que construeix una ciutadania, basada en valors compartits, igualtat de drets, inclusió comunitària –en l'àmbit escolar, sanitari, laboral i cívic– i interacció intercultural.
- Facilitar l'acolliment de les persones nouvingudes –llengua, coneixement de l'entorn social i laboral– per empoderar-les en el seu procés cap a l'autonomia, la inclusió social i laboral i el reagrupament familiar.
- Avançar en el coneixement del fet migratori a Catalunya per mitjà de l'adopció d'instruments internacionals.
- Crear i enfortir xarxes comunitàries que generin pertinença, vinculació i seguretat en barris, pobles i ciutats.
- Crear xarxes d'infraestructures socials per retenir grups de població i evitar les expulsions en entorns molt polaritzats socialment.

Ciutats de cures

- Oferir un model integral i innovador en l'atenció sanitària.
- Afavorir la participació ciutadana en iniciatives i organitzacions de la societat civil, en la gestió dels afers públics, amb activitats de voluntariat i d'associacionisme.
- Garantir l'equilibri territorial, l'equitat, la inclusió i la cohesió social en el sistema educatiu, en especial per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

- Fomentar el model de ciutats dels 15 minuts de desplaçament fins a espais de cures (escoles infantils, residències, hospitals, CAPs, centres de dia, etc.).

2. Vida de qualitat, saludable i segura

Garantir i vetllar pel benestar i la qualitat de vida de les persones a través de la promoció i el foment d'entorns i hàbits segurs i saludables, sense discriminació ni violències.

Fomentar entorns i hàbits per a la felicitat, benestar i gaudi al llarg de la vida, així com la interacció física i personal.

Línies d'actuació

Entorns i hàbits saludables

- Potenciar la infraestructura verda com a espai on la ciutadania pugui desenvolupar activitats saludables, culturals i de lleure, de manera que millori el seu benestar i la seva salut.
- Desenvolupar iniciatives de comunicació ciutadana per afavorir la infraestructura verda i, en concret, les solucions basades en la natura, i els serveis que aporten.
- Promoure la implicació activa de persones i col·lectius diversos en l'impuls i desenvolupament d'accions que afavoreixin la infraestructura verda.
- Promoure l'anàlisi, el seguiment i l'avaluació de la qualitat de l'aire i els nivells acústics.
- Promoure l'estudi i l'aplicació de mesures en relació al verd urbà i la temperatura a les ciutats.
- Renaturalitzar els espais a les ciutats, promovent el verd a mitgeres, cobertes, etc.
- Incentivar una planificació urbana que estimuli un estil de vida saludable.
- Garantir el bon manteniment de les lleres públiques.
- Crear espais públics que promoguin activament la vida i la interacció de diferents grups socials que permetin el lleure compartit (rocòdroms, jardins, parcs, etc.).
- Avançar cap a uns horaris més racionals i flexibles que facilitin la conciliació de la vida personal, laboral, formativa, associativa i familiar, i fer-la corresponsable entre dones i homes.
- Aprofundir en els canvis que contribueixin a l'adopció d'hàbits més saludables en la pràctica de les diferents activitats diàries de la societat.

Seguretat, gènere i infància

- Garantir espais públics saludables, pròxims, inclusivament, lliures de violència i discriminació, que afavoreixin la interacció social, dissenyats amb perspectiva de gènere i accessibles a tota la població, en tant que esdevinguin centres de la vida quotidiana i comunitària.
- Planificar l'actuació en cas de fenòmens o episodis extrems que representin un risc elevat per a les persones i l'entorn (inundacions, esvorancs, pluges torrencials, riudes, onades de calor, etc.).
- Estudiar la intensitat lumínica i altres factors que afecten la percepció de seguretat als carrers, barris i entorns.
- Incorporar la perspectiva de gènere i diversitat sexual en tot el que té a veure amb planificació urbana i promoció dels drets dels ciutadans.
- Garantir que el planejament urbà promoció espais on els infants i els sectors més vulnerabilitzats se sentin segurs per viure, dormir, jugar i aprendre.
- Promoure espais públics, verds, segurs i inclusivament per a la infància i la seva comunitat on puguin reunir-se i participar en activitats a l'aire lliure.
- Planificar totes les actuacions urbanes de manera que es garanteixi l'accés igualitari i segur a tots els serveis i oportunitats que ofereix l'entorn urbà.
- Prevenir i promoure polítiques urbanes contra les violències masclistes i LGTBI-fòbiques, el racisme i les discriminacions.
- Fomentar les xarxes comunitàries i veïnals de prevenció i suport davant violències i qualsevol forma de discriminació.
- Garantir espais i serveis urbans públics accessibles, segurs i que fomentin la participació, la diversitat i la cultura.

3. Serveis públics digitals centrats en la ciutadania

Impulsar uns serveis públics de qualitat, digitals i interoperables entre administracions, centrats en les persones, i que donin resposta a les necessitats socials presents i futures, desenvolupats de manera proactiva anticipant-se a la demanda social tenint en compte les particularitats dels diferents ciutadans.

Línies d'actuació

Serveis públics digitals centrats en la ciutadania

- Digitalitzar l'Administració i els serveis públics perquè siguin proactius i personalitzats.
- Promoure espais d'experiència ciutadana per testejar i millorar serveis públics a través de l'ús d'analítica avançada, i acompanyar la ciutadania en la tramitació digital.
- Promoure la interoperabilitat de les dades i la informació entre administracions.
- Oferir solucions digitals comunes a tots els ens del sector públic.
- Potenciar la cultura de la innovació a les administracions públiques per generar noves oportunitats de millora dels serveis públics digitals.
- Mesurar l'activitat digital dels ens públics i relacionar les mètriques de les accions i el seu impacte amb quadres de comandament i indicadors clau als quals els ens locals puguin accedir fàcilment.
- Desenvolupar estratègies d'acompanyament en la implementació de la interoperabilitat a les administracions locals, per obtenir via electrònica dades i documents en poder d'altres administracions necessàries per a la tramitació d'expedients.
- Desenvolupar nous models d'intercanvi de dades i documents en format de credencials verificables que permetin transparència, traçabilitat i seguretat, basades en cadena de blocs.
- Evolucionar els sistemes actuals d'identitat digital i signatura electrònica cap a nous models alineats amb l'estratègia europea d'identitat digital.

4. Identitat i cultura

Promocionar, aprofitant les oportunitats de la digitalització i la connectivitat, els actius culturals, la llengua catalana i el patrimoni físic i immaterial del tot el territori, i alhora reconèixer i dignificar el patrimoni cultural de la diversitat de persones que hi viuen, com a eina d'integració social i arrelament. Aquests actius també han de servir per fomentar la interacció cultural entre ciutats i pobles i per crear eixos culturals al territori, tenint en compte la diversitat cultural de les persones que hi habiten.

Activitat cultural a Ca n'Anglada de Terrassa

Línies d'actuació

Cultura, patrimoni i llengua

- Afavorir la diversitat (cultural, de gènere, funcional, etc.) en el món associatiu arrelat a cada territori, mitjançant iniciatives i plans d'actuació específics.
- Identificar i valorar elements patrimonials i de memòria històrica.
- Millorar la protecció, la conservació i la promoció de nous usos per als elements patrimonials.
- Reivindicar la dimensió comunitària de la cultura, entenent-la com a vehicle de cohesió social.
- Fomentar la rehabilitació de construccions en nuclis rurals i la recuperació del patrimoni arquitectònic.
- Considerar la llengua catalana un element patrimonial de primer ordre.
- Vetllar per l'ús del català per cohesionar la societat i transmetre la nostra llengua als nous nadius.
- Afavorir l'educació sobre la importància de la memòria històrica per preservar el patrimoni arquitectònic.
- Potenciar la memòria històrica en l'àmbit educatiu,

cultural, en l'organització d'esdeveniments i en l'impuls dels trets culturals com actius que permeten preservar la cultura, la llengua i el patrimoni de Catalunya.

Interacció cultural entre ciutats

- Establir un diàleg entre l'àmbit rural i l'urbà mitjançant elements patrimonials i culturals.
- Crear circuits culturals intermunicipals i en xarxa. Descentralitzar les activitats culturals i desenvolupar projectes de col·laboració entre municipis per generar una programació cultural compartida.
- Potenciar la identitat i l'arrelament propis i singulars.
- Fomentar els vincles entre turisme cultural i natural que relacionin espais naturals, monuments, jaciments arqueològics i paleontològics i paisatges culturals per incidir en la desestacionalització i la diversificació de les destinacions turístiques.

Dimensió 3.

Dimensió	Àmbits estratègics	Línies d'actuació	Nombre d'accions	Encaix dimensió ODS	
 Equitat social	 D3.1 Societat cohesionada i integradora	Habitatge	17		
		Ciutats d'acollida	9		
		Ciutats de cures	4		
			3 línies d'actuació	30	
	 D3.2 Vida de qualitat, saludable i segura	Entorns i hàbits saludables	11		
Seguretat, gènere i infància		10			
		2 línies d'actuació	21		
 D3.3 Serveis públics digitals centrats en la ciutadania	Serveis públics digitals centrats en la ciutadania	9			
				1 línia d'actuació	9
 D3.4 Identitat i cultura	Cultura, patrimoni i llengua	9			
	Interacció cultural entre ciutats	4			
		2 línies d'actuació	13		
		8 línies d'actuació	73		
Total				accions	

6.3 Les dues transicions estratègiques per a Catalunya 2050 i línies d'actuació

La transició verda juntament amb la transició digital defineixen la visió estratègica a llarg termini de la Unió Europea, que es desenvolupa a través d'un pla de transformació, recuperació i resiliència impulsat per la Comissió Europea.

Transició digital

En els darrers anys, els avenços tecnològics possibiliten canvis i nous hàbits socials, tant en el consum, com en la comunicació o la participació ciutadana. Alhora, transformen els processos de producció i l'oferta de serveis en els diferents sectors econòmics, així com promouen noves maneres d'accedir al coneixement i transformen les maneres d'aprendre, de treballar o de gaudir del lleure i de l'entreteniment.

Això s'ha fet palès, especialment, arran de la pandèmia global Covid-19, que ha accelerat l'adopció d'eines digitals en molts àmbits, com el teletreball, la teleeducació, la telemedicina, la gestió i tramitació de processos, i la comunicació en general.

Alhora s'evidencia el repte de les bretxes digitals: tant pel que fa a l'adquisició de competències digitals relacionades amb l'ús de les tecnologies, com la desigualtat d'accés, sigui per manca d'equipaments o per una connectivitat deficient.

La Unió Europea ha aprovat l'Estratègia digital europea l'any 2020, que considerava que aquesta transició era un dels pilars de la recuperació econòmica a partir de 2021. Els estats membres de la UE, en col·laboració amb el Parlament Europeu, el Consell de la UE i la Comissió, formularen les seves polítiques digitals per assolir les seves metes entre el 2021 i el 2030, en el que es va denominar la Dècada Digital, en quatre àmbits relacionats amb:

- La millora de les competències digitals bàsiques i avançades dels ciutadans.
- La millora de l'adopció de noves tecnologies, tals com la intel·ligència artificial, les dades i el núvol, per part de les empreses de la UE, incloses les pimes.

- Avançar en la infraestructura de la connectivitat, la informàtica i les dades de la UE.
- La digitalització dels serveis públics.

Al mateix temps, la Unió Europea, també ha elaborat la Declaració sobre els Drets i Principis Digitals Europeus (2022), que posen el focus en els aspectes següents: donar prioritat a les persones; la solidaritat i inclusió; la llibertat d'elecció; la sostenibilitat; la participació, i la protecció i seguretat.

D'acord amb l'Estratègia Digital de la Unió Europea, l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 vol fer èmfasi en la transició digital com a vector transversal que, conjuntament amb la transició cap a la neutralitat climàtica, potencia i contribueix a assolir els objectius de les dimensions territorial, econòmica i social. Amb els beneficis dels avenços digitals i amb Internet al capdavant, per arribar a tots els ciutadans i a tots els racons de Catalunya.

Objectius

L'Agenda Urbana vol focalitzar la seva estratègia en la perspectiva de la transició digital, per acompanyar els nous reptes de la societat i el territori, i repercutir en una millora de la qualitat de vida i cura del medi ambient, amb un territori connectat, indústries productivament eficients i sostenibles i ciutadans capacitats digitalment.

Un territori íntegrament connectat amb infraestructures de telecomunicacions d'alta velocitat ha de permetre equilibrar les oportunitats, tant en el món urbà com en el món rural, per evitar el despoblament del món rural gràcies a la millora de la connectivitat i a la possibilitat de gestionar i accedir als serveis de manera deslocalitzada.

La transició digital contribueix al desenvolupament dels àmbits següents:

a. Desenvolupament d'intel·ligència pública

Com a suport per a una planificació integrada dels espais i territoris urbans, de les seves infraestructures i serveis, d'una manera més proactiva i eficient.

La digitalització aporta intel·ligència en el disseny de les polítiques i en la gestió urbana. Permet desenvolupar un territori més eficient, que maximitza i fa un ús més eficient dels recursos, que millora la qualitat de vida, que té cura del medi ambient i que afavoreix la generació contínua de benestar local d'una manera sostenible.

En l'àmbit de les infraestructures, en facilita el disseny i planificació integrada segons les noves necessitats i els nous hàbits de vida, socials i econòmics, per organitzar l'oferta i la demanda de serveis i avaluar i prevenir el seu impacte en el territori des d'una perspectiva mediambiental i sostenible.

En el cas d'instruments com els simuladors territorials i urbans que es basen en l'anàlisi de dades, la intel·ligència artificial i la creació de bessons digitals facilita projectar possibles escenaris i, alhora, visualitzar els resultats amb una cartografia augmentada capaç de representar capes múltiples d'infraestructures i serveis, i dona suport a la prevenció de vulnerabilitats del territori davant d'impactes del canvi climàtic i les intervencions humanes.

Per altra banda, el suport que aporten els sistemes, eines i instruments intel·ligents i eficients, permet transformar i racionalitzar el planejament i la gestió urbana per millorar-ne la resiliència i sostenibilitat.

Cal aprofitar les oportunitats del món digital per compartir recursos i millorar els serveis en els diferents àmbits (energia, mobilitat, espais, edificis i habitatges), amb una gestió més eficaç i sostenible.

Com a suport per a una gestió intel·ligent de les ciutats basada en l'anàlisi i la presa de decisions més precisa i eficient a partir d'evidències en temps real.

La digitalització facilita la gestió i monitoratge integrat del que està passant en el món físic: com funcionen les ciutats, les àrees d'influència i tot el territori, pel que fa a les interrelacions entre els serveis disponibles, la qualitat mediambiental, la mobilitat, la gestió de residus i l'eficiència energètica per tal de promoure el benestar dels ciutadans i l'activitat econòmica.

És el cas de ciutats i territoris intel·ligents amb plataformes interoperables basades en el monitoratge i anàlisi de dades procedents de sensors emplaçats a la ciutat (qualitat de l'aire i del sòl, densitat de trànsit, il·luminació, control del rec, deixalles...) i encreuament de dades públiques i privades que faciliten la creació d'una plataforma integrada, i també dels sistemes de gestió i aprovisionament de serveis, que permeten millorar i transformar el seu funcionament, en funció dels canvis d'hàbits i comportaments, i proporcionar a les ciutats i el territori espais o laboratoris de solucions tecnològiques.

Com a suport per a una administració oberta i transparent amb una tramitació administrativa proactiva i personalitzada.

La digitalització facilita l'accés a la informació, si es promouen polítiques de dades obertes i de transparència. També agilitza la gestió de tràmits administratius i la fa més eficient, incorporant eines d'intel·ligència artificial i robotització, que resulten en una oferta de serveis proactiva i personalitzada per a la ciutadania i les empreses.

Això és possible amb una administració digital que proporcioni a la ciutadania una identitat digital autosobirana i distribuïda, i amb una arquitectura transversal de dades personals.

b. Acceleració de la transició verda

La digitalització permet la implantació de solucions integrades i intersectorials innovadores, necessàries i sostenibles per assolir la neutralitat climàtica amb:

La mobilitat descarbonitzada, en tant que facilitadora de disminució de les emissions produïdes pel transport públic i privat i de la mobilitat en general.

La digitalització també permet oferir serveis de mobilitat sostenibles, a demanda i amb una visió integrada. El desplegament d'aquestes solucions integrades i multimodals de mobilitat poden contribuir a reduir el temps dedicat a desplaçaments i les congestions de trànsit, fent visible una millora en la qualitat de vida i en la qualitat mediambiental (aire i so).

D'altra banda, una bona infraestructura de connectivitat digital d'àmbit territorial permet disminuir la mobilitat si es fomenten fórmules de treball híbrides mitjançant el teletreball, així com el desenvolupament d'economies més distribuïdes per tota la geografia.

La digitalització com a facilitadora de tecnologia de xarxes d'intercanvi d'energia renovable distribuïda.

És el cas de la digitalització del cycle energètic amb el desenvolupament de plataformes *smartgrids* i *energy web*, que permeten adaptar de manera òptima la infraestructura de la xarxa de distribució d'energia amb les energies renovables locals.

Com a proveïdora de tecnologia per a edificis i vehicles més sostenibles.

Si els beneficis de les solucions tecnològiques es fan evidents i tangibles, és més fàcil incentivar-ne l'adquisició i ús per part de la ciutadania. És el cas de potenciar els elements tecnològics per fer els edificis (*smartbuilding*) i vehicles sostenibles (vehicle elèctric), ja que redunden en una disminució de costos energètics de cara als ciutadans i les empreses.

Com a impulsora d'una nova economia digital i circular.

La digitalització, per mitjà de tecnologia de cadena de blocs, ajuda la traçabilitat i el seguiment del model d'economia circular. Alhora, és una aliada per a la transició verda, a partir del desenvolupament d'una nova economia digital i descarbonitzada.

c. Noves oportunitats econòmiques i socials

Les tecnologies emergents i avançades generen aquestes oportunitats per projectar Catalunya com a capdavantera en innovació, digitalització i desenvolupament tecnològic.

Com a transformadores de la indústria local.

Contribueix a la seva transformació per ser competitiva en serveis i productes en el mercat local i global i permet dur a terme la reindustrialització digital amb la transformació dels processos productius. És el cas, per exemple, de la tecnologia categoritzada com indústria 4.0, que engloba l'automatització i robotització de processos amb la sensorització (IOT), els bessons digitals, els robots col·laboratius, la impressió 3D i la realitat virtual i augmentada (RV/RA). També per la introducció i la consolidació del teletreball.

Tren de la Pobla d'FGC

Com a instrument en la creació de nous serveis i oportunitats en l'àmbit social.

La digitalització promou serveis més personalitzats i, alhora, es poden desenvolupar noves maneres d'atendre i d'oferir serveis.

Línies d'actuació

Tecnologia al servei de les persones

- Vetllar per l'empoderament digital de la ciutadania per aconseguir una societat democràtica i basada en els drets fonamentals.
- Protegir la ciutadania davant amenaces cibernètiques.
- Vetllar per l'ètica digital dels algoritmes i de la intel·ligència artificial.
- Promoure l'ús de la llengua i la cultura a internet i altres suports digitals.

Tecnologia al servei de la gestió pública

- Donar suport al planejament i gestió urbana i territorial.

- Impulsar la gestió intel·ligent de les ciutats (*smart cities*).
- Promoure l'accés a serveis digitals i crear nous serveis en l'àmbit social.
- Promoure la cocreació, la consulta i la participació ciutadana.

Economia digital competitiva

- Impulsar noves economies i nous models de negoci.
- Impulsar la recerca i l'aplicació de tecnologia per generar oportunitats a tots els sectors econòmics.
- Desenvolupar processos, infraestructures i productes més productius i sostenibles.
- Garantir les competències digitals i lluitar contra les bretxes digitals.

Support a la transició verda

- Promoure edificis de consum energètic gairebé nul.
- Reforçar la capacitat de resiliència, predicció i gestió de situacions adverses.
- Donar suport a l'economia circular, amb la millora de l'eficiència i els rendiments energètics dels serveis, sistemes i productes.
- Promoure una mobilitat connectada, compartida, col·lectiva i descarbonitzada.

Transició verda

S'entén per transició verda aquell procés necessari per convertir l'actual model de creixement econòmic, perjudicial per al medi ambient i que contribueix a l'escalfament global i a l'acceleració del canvi climàtic, en un nou model de creixement respectuós amb el medi ambient i, per tant, climàticament neutre.

El Pacte Verd Europeu fixa una visió estratègica a mitjà termini (2030) i a llarg termini (2050), que es basa en una ambició climàtica més gran, energia neta, assequible i segura, transformació de la indústria en pro d'una energia neta i circular, contaminació zero, mobilitat sostenible i intel·ligent, i desenvolupament d'un sistema alimentari just, saludable i respectuós amb el medi ambient. És per això que una tercera part de la inversió dels fons Next Generation UE s'emmarquen en els principals aspectes del Pacte Verd Europeu (2019).

Catalunya fa seva la necessitat de transitar cap a un model social, econòmic i territorial que faci de la sostenibilitat mediambiental i de la neutralitat climàtica un objectiu principal i, per aquest motiu, els àmbits estratègics i les línies d'actuació de l'Agenda

Urbana haurien de permetre accelerar l'adaptació al canvi climàtic, introduint la transició verda com a vector d'impuls per transformar territorialment, econòmicament i socialment el país.

Objectius

Si bé la descarbonització i l'eficiència energètica són les principals eines per assolir la neutralitat climàtica, no menys importants són les solucions basades en la natura i la sobirania alimentària, ja que no només contribueixen a la lluita contra el canvi climàtic sinó que, també, contribueixen proactivament a l'equilibri i preservació del territori.

La transició verda contribueix al desenvolupament dels àmbits següents:

a. Potenciar la descarbonització del model energètic

Un dels objectius d'aquesta transició és la transformació del model energètic cap a un model respectuós amb el medi ambient, que també incrementi la resiliència energètica territorial, en tant que s'avança cap a la sobirania energètica alhora que possibilita la generació de nous models productius i ocupacionals.

Com a procés que acceleri la reconversió del sector energètic (i altres sectors d'alt impacte en emissions com el transport) cap a la neutralitat en carboni.

Aquesta reconversió cap a la neutralitat en carboni amb la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle implica, entre d'altres, la integració del sistema energètic i la incorporació de fonts d'energia netes i renovables, que apropin la producció amb el consum d'energia, (autogeneració, xarxes de producció distribuïda, *prosumidors*, etc.) són elements clau per a la descarbonització de Catalunya, i per al desenvolupament i la implantació d'infraestructures d'energies renovables.

També s'ha de tenir molt present l'impacte de la descarbonització en la mobilitat, que ha de permetre que els diferents sistemes de transport es reconverteixin per assolir un nivell de zero emissions.

Com a procés que acceleri l'eficiència i la rehabilitació energètica dels edificis impulsarà les energies netes i renovables i potenciarà el binomi producció-consum d'energia.

Més del 80% del parc edificat va ser projectat abans que s'aproessin les diverses normatives que han exigint la progressiva millora del comportament energètic dels edificis. La transició verda serà una oportunitat per revertir la ineficiència dels edificis a través de l'impuls de solucions en projectes de rehabilitació energètica integral.

Com a procés per avançar cap a la sobirania energètica, tot reduint la dependència energètica i diversificant les fonts d'energia.

L'actual dependència energètica de Catalunya impacta directament en el seu desenvolupament socioeconòmic. Avançar cap a la sobirania energètica té un clar efecte en la sostenibilitat socioeconòmica i ambiental de Catalunya a més d'augmentar-ne la resiliència.

Com a procés que afavoreixi la implementació de models de transport energèticament eficients, respectuosos amb el medi ambient, i que potenciïn la mobilitat sostenible compartida, multimodal i interoperable.

Bona part del transport per carretera, els trens i els vaixells que entren i surten dels ports catalans generen emissions de gasos d'efecte hivernacle provinents de la combustió de combustibles fòssils. La transició verda ha de permetre que els diferents sistemes de transport es reconverteixin per assolir un nivell zero d'emissions contaminants l'any 2050.

L'abandonament de motoritzacions tradicionals que fan ús de combustibles derivats del petroli, l'electrificació de les flotes de transport públic i del parc de vehicles, contribueix a la reducció de les emissions contaminants i a la millora de la qualitat de l'aire. Les zones de baixes emissions i les noves modalitats de treball i consum, en els quals els canals digitals adquireixen el protagonisme, redueixen les necessitats i hàbits de mobilitat de la ciutadania, contribuint, al seu torn, a assolir els objectius de neutralitat climàtica.

b. Implementar solucions basades en la natura (NBS)

Com a procés per fer dels entorns periurbans i les infraestructures verdes embornals de CO₂.

La renaturalització dels hàbitats urbans o periurbans són una clara oportunitat per a la descarbonització, per convertir les ciutats i els assentaments humans en entorns més saludables i amables per a la ciutadania.

Les solucions basades en la natura, aplicades a la infraestructura verda i blava (creació de corredors ecològics, plantació de boscos urbans, parcs i vegetació urbana), contribueixen a absorbir les emissions de carboni originades a les ciutats i a oferir espais i entorns saludables per a la ciutadania on poder practicar hàbits de vida saludables com l'esport i altres activitats de lleure.

La preservació de boscos, la reforestació i la restauració costanera són algunes de les mesures territorials que contribueixen a protegir i gestionar de manera sostenible els dipòsits i embornals de carboni, a més de protegir els ecosistemes i el territori.

Com a procés que permeti assolir entorns vius i saludables on l'aigua, l'aire i el sòl siguin de qualitat, nets i saludables, i on la biodiversitat pugui aflorar.

La transició verda condiona el model urbà del futur, ja que aquest ha de ser sostenible i respectuós amb el medi ambient, i ha de contribuir a fer que les ciutats i les persones que en formen part siguin partícips d'un model socioeconòmic climàticament neutre. D'aquesta manera, els nous models urbans han de prioritzar l'eficiència en l'ús del sòl, facilitar l'aprofitament d'avantatges a escala en la implementació de tecnologies i solucions d'eficiència energètica, i permetre noves geometries urbanes i l'ús de materials sostenibles per optimitzar la refrigeració o escalfament d'habitatges.

Com a procés que potencii un sistema productiu circular.

L'economia circular és un dels pilars de la transició verda, ja que contribueix a la descarbonització del model productiu i a la protecció de la biodiversitat en posar menys pressió en l'explotació de fonts de recursos naturals. L'aplicació de solucions basades en la natura per recuperar espais periurbans i la biodiversitat d'infraestructures verdes hauria d'admetre la seva explotació econòmica des de la circularitat sostenible.

c. Assolir la sobirania alimentària

Un altre impacte positiu en termes de reducció d'emissions és avançar cap a la sobirania alimentària, ja que representa una oportunitat d'avançar cap a sistemes de producció i consum d'aliments més sostenibles, climàticament neutres i que també contribueixin a la preservació dels entorns naturals i el territori. S'estima que, a Catalunya, la reducció de l'ús del transport i la producció alimentària sostenible poden contribuir al decreixement de l'11% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, vinculades a les activitats agrícoles i ramaderes.

Com a procés que redueixi l'impacte en carboni i l'ús de recursos naturals en la producció i distribució d'aliments.

La producció alimentària de proximitat associada a la sobirania alimentària té diferents avantatges. En primer lloc, afavoreix la descarbonització de la cadena de valor de la producció alimentària, en requerir una logística de distribució mínima. En segon lloc, permet optimitzar l'ús de recursos naturals com l'aigua i l'energia en la producció segons les característiques climàtiques i geològiques del territori català, sempre que es fomenti el producte local i de temporada.

Com a procés que potencii el producte local de qualitat i sostenible.

La transformació del sector primari cap a un producte de qualitat, més resiliènt al canvi climàtic i que generi llocs de treball, apostant per un producte sostenible, de qualitat i de proximitat, valorat pel mercat.

Línies d'actuació

Nou model que tendeixi a la sobirania energètica

- Descarbonitzar l'economia i la societat catalanes.
- Impulsar models de producció i consum local de l'energia.

Passeig Marítim de Barcelona

- Assolir un model de mobilitat i dels diferents sistemes de transport de zero emissions.
- Promoure la rehabilitació energètica integral d'edificis d'ús residencial i terciari.

Nou model que tendeix a la sobirania alimentària

- Promoure la diversificació –també territorial– de les fonts d'aliments.
- Reduir l'impacte ambiental de la producció i distribució d'aliments.
- Transformar el sector primari cap a un sector de més valor afegit, amb un producte de qualitat, sostenible i local.
- Potenciar el consum local i de temporada.

Preservar el medi ambient i la biodiversitat

- Frenar la pèrdua de biodiversitat i conservar el patrimoni natural.
- Garantir un ús sostenible dels recursos naturals i la provisió dels serveis dels ecosistemes.

- Restaurar els ecosistemes degradats: recuperar-los i augmentar-ne la capacitat d'adaptació al canvi climàtic.
- Assegurar alts nivells de qualitat de l'aire, acústica i lumínica.
- Protegir els recursos hídrics i els espais marins i costaners.

Transició justa i equilibrada

- Assegurar que la transició energètica no deixi ningú enrere i que tothom tingui accés a fonts energètiques sostenibles.
- Promoure alternatives de transport assequible, accessible, saludable i net.
- Promoure models urbans de pobles i ciutats més verds, amb més espais per als ciutadans, en els quals prevalgui la salut i la qualitat de vida de la població en el centre de les polítiques urbanes.
- Transitar de l'economia lineal a l'economia circular en tots els sectors econòmics.

6.4 Governança multinivell

Per dur a terme les transicions digital i verda a Catalunya i per assolir els objectius que marca l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 cal la col·laboració de tots els agents i la participació ciutadana. Catalunya es troba davant d'un repte que afecta tot el territori, que ha de transformar la indústria, les cadenes de valor i l'economia, i que també ha de servir per assentar les bases d'un model social just, inclusiu i respectuós.

Les Nacions Unides, en la seva proposta de Nova Agenda Urbana, apel·la a la governança multinivell per incorporar tota la societat en la presa de decisions: ciutadania, empreses, institucions i governs.

Catalunya té una llarga tradició de dur a terme plans programes i estratègies comptant amb totes les parts implicades, i l'APCC n'és un exemple. És fruit d'un procés d'elaboració conjunta entre els diferents agents, amb un procés participatiu en què han intervingut més de 500 persones al llarg de dos anys aproximadament i en el qual hi ha hagut una nodrida representació dels àmbits social, econòmic i acadèmic.

La governança multinivell s'articula en dues línies d'actuació:

- **Governança multinivell transversal**
- **Visió social i ciutadana**

Governança multinivell transversal

La governança multinivell comporta la col·laboració inclusiva i integrada de diversos agents públics de l'Administració que operen en un territori, i d'altres de privats, acadèmics i ciutadans.

Des del punt de vista de l'Administració, la governança multinivell es tradueix en la implicació i col·laboració dels agents públics, i la coordinació d'estratègies entre les diferents administracions.

Formació a Vilanova i la Geltrú

Per assolir una governança multinivell, tant dins d'una administració com entre administracions, calen nous espais de governs cooperatius entre govern local i autonòmic que assegurin l'equitat territorial entre els diversos municipis i permetin una redistribució equilibrada de la riquesa i els recursos en el territori. A més a més, cal tenir sempre presents les característiques dels diferents pobles i ciutats de Catalunya, que fan necessari adaptar les normatives i els plans a les seves especificitats d'acord amb el principi de subsidiarietat.

Es tracta, en definitiva, de buscar nous espais de concertació, de modificar l'arquitectura institucional i de consolidar instruments que permetin la transversalitat temàtica i la coherència multinivell.

La governança multinivell també ha de comportar clarificar l'arquitectura institucional per definir correctament els àmbits competencials i trobar sinèrgies de col·laboració, fent especial atenció a la definició dels rols i les competències de les administracions locals, consells comarcals i diputacions.

Aquesta també ha de ser una governança inclusiva i integrada a diversos nivells, que superi l'efecte sitja tan comú en l'abordament de les polítiques públiques.

Es tracta d'introduir la transversalitat dins l'Administració i impulsar un model de governança multidisciplinari, en què participin totes les mirades en la definició de les polítiques públiques, coordinat entre la Generalitat i els governs locals, i que contribueixi a definir les actuacions que s'han de dur a terme.

Les accions de la governança multinivell transversal són:

- Avançar en el compromís compartit de totes les administracions per aconseguir la transició digital i verda per a Catalunya.
- Promoure la coordinació de les estratègies urbanes i territorials entre les diferents administracions.
- Promoure, en l'execució de l'Agenda dels pobles i ciutats, un model de governança integrada que permeti una mirada conjunta i la superació de l'efecte sitja en l'abordament de les polítiques públiques.
- Elaborar una concentració d'estratègies d'acció pública.

Visió social i ciutadana

La governança multinivell també inclou la interacció amb la ciutadania i altres sectors econòmics i del coneixement. En aquesta línia, es tracta de potenciar la implicació i la corresponsabilitat dels agents públics, privats, acadèmics i de recerca, i també de la ciutadania.

Pel què fa a l'empoderament i la participació ciutadana, la governança multinivell està estretament vinculada a la qualitat democràtica, atès que la ciutadania no només és un ens de dret, sinó també de deures ciutadans que apel·len a la contribució proactiva al bé comú. És en aquest sentit que la qualitat democràtica es converteix en corresponsabilitat per assolir un desenvolupament econòmic i social sostenible, així com les fites concretes en termes de digitalització i neutralitat climàtica que es plantegen en el marc de l'Agenda dels pobles i ciutats de Catalunya.

La conscienciació, la participació i l'empoderament de la ciutadania són elements necessaris per acomplir els objectius marcats i les transicions verda i digital.

Així doncs, cal vetllar perquè la ciutadania participi en les decisions i accions que s'han d'emprendre en el marc de l'Agenda. Això comporta establir mecanismes que en facilitin la implicació, complicitat i corresponsabilitat.

D'altra banda, és necessari establir mecanismes d'informació accessible i entenedora, fomentar la transparència i dissenyar models de participació proactius que permetin a la ciutadania intervenir en les decisions que impacten en el seu futur. Tot això, facilitant sempre la integració dels col·lectius que sovint queden al marge dels processos participatius.

En l'àmbit digital, els models i mecanismes participatius han de permetre la col·laboració en temps real i han d'incloure l'experiència de les persones usuàries en el disseny i l'operativització de l'entorn digital per incrementar-ne l'eficiència i la usabilitat.

En el marc de l'Agenda, els agents privats i acadèmics (sectors econòmics i altres agents, com ara els sectors del coneixement –universitats i centres de recerca i innovació) també són una part important per assolir els objectius proposats. En aquest sentit, els partenariats publicoprivats són essencials en la consecució d'objectius comuns: la responsabilitat social corporativa i el desenvolupament econòmic intel·ligent i sostenible.

L'Agenda catalana es planteja des d'una perspectiva de corresponsabilitat i qualitat democràtica, un model similar al de la quàdruple hèlix d'innovació, en què hi contribueixen tots els actors implicats. Altrament, convé destacar la importància de la transparència en el cicle de polítiques públiques. En termes generals, tot el procés ha d'estar regit per la transparència, i la corresponsabilitat. La formulació de les polítiques ha d'integrar els recursos pressupostaris i humans de manera exhaustiva, així com el desenvolupament de la implementació o del pla de treball concret.

Les accions de la visió social i ciutadana són:

- Avançar cap a estratègies d'implicació i corresponsabilitat ciutadana en la planificació dels hàbitats urbans
- Promoure la visió interseccional en les estratègies i en l'execució de les polítiques urbanes, on es tinguin en compte, a més del gènere, la classe, l'ètnia, l'orientació sexual, l'edat, etc.
- Incorporar elements a la planificació urbana que vagin dirigits a construir hàbitats saludables, segurs i que siguin espais de gaudi per als infants
- Garantir i avançar en la qualitat democràtica.

Ambits estratègics i línies d'actuació

Dimensió	Àmbits estratègics	Nombre de línies d'actuació	Nombre d'accions	Vinculació ODS 11
 Equilibri territorial	 D1.1 Entorns habitables i sostenibles	4	38	•
	 D1.2 Connectivitat territorial	4	32	•
	 D1.3 Energia i recursos naturals	3	28	•
	 D1.4 Patrimoni natural i resiliència	3	19	•
	Total	14	117	
 Prosperitat econòmica	 D2.1 Economia d'alt valor afegit, digital i verda	4	24	•
	 D2.2 Talent i empreudoria	3	14	•
	 D2.3 Recerca i transferència tecnològica	1	5	•
	 D2.4 Economia circular	2	10	•
	Total	10	53	
 Equitat social	 D3.1 Societat cohesionada i integradora	3	30	•
	 D3.2 Vida de qualitat, saludable i segura	2	21	•
	 D3.3 Serveis públics digitals centrats en la ciutadania	1	9	•
	 D3.4 Identitat i cultura	2	13	•
	Total	8	73	
Total	32	243		

Transicions	Línies d'actuació	Nombre de línies d'actuació	Nombre d'accions
Digital	Tecnologia al servei de les persones	1	4
	Tecnologia al servei de la gestió pública	1	4
	Economia digital competitiva	1	4
	Suport a la transició verda	1	4
	Total	4	16
Verda	Nou model que tendeixi a la sobirania energètica	4	4
	Nou model que tendeixi a la sobirania alimentària	3	4
	Preservar el medi ambient i la biodiversitat	1	5
	Transició justa i equilibrada	2	4
	Total	10	17
Governança multinivell	Línies d'actuació	Nombre de línies d'actuació	Nombre d'accions
	Governança multinivell transversal	1	4
	Visió social i ciutadana	1	4
	Total	2	8
Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050		48	284

Fotografies

Portada: Miquel Taverna
Pàgina 6: Adreu Adrover
Pàgina 10: Ramon Vilalta
Pàgina 12: Miquel Taverna
Pàgina 16: Ramon Vilalta
Pàgina 18: Ramon Vilalta
Pàgina 20: Adreu Adrover
Pàgina 22: csrportela
Pàgina 27: Ramon Vilalta
Pàgina 30: Ramon Vilalta
Pàgina 34: Matías Callone
Pàgina 34: FGC
Pàgina 35: AdobeStock
Pàgina 35: Ramon Vilalta
Pàgina 43: Pau Fabregat
Pàgina 47: Pau Fabregat
Pàgina 48: Rubén Moreno
Pàgina 49: Pau Fabregat
Pàgina 55: Matías Callone
Pàgina 59: Calafellvalo
Pàgina 60: Observatori del Paisatge
Pàgina 62: Paco Elvira
Pàgina 69: Ramon Vilalta
Pàgina 71: Pau Fabregat
Pàgina 75: Incasòl
Pàgina 78: Pau Fabregat
Pàgina 81: Adobe Stock
Pàgina 83: FGC
Pàgina 84: jon-flobrant
Pàgina 87: Adreu Adrover
Pàgina 88: Adreu Adrover

Agenda dels
pobles i ciutats
Catalunya 2050

L'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050 és la culminació d'un procés de consulta ampli que vol donar resposta als desafiaments a què s'enfronta el món des de la perspectiva de Catalunya i, molt particularment, des de les seves poblacions, per avançar cap a la Catalunya del 2050, que serà digitalment i climàticament neutra, i tindrà un territori equilibrat de pobles i ciutats més verds, més pròspers i més democràtics.

---

agendaurbanacatalunya.cat

**Generalitat
de Catalunya**